

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä sekä niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä sekä niihin liittyviksi laeiksi (HE 120/2025 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Toni Tähtinen, oikeusministeriö
- erityisasiantuntija Henriikka Kekkonen, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Antti Makkonen, valtiovarainministeriö
- toimistopäällikkö Virva Walo, Finanssivalvonta
- ryhmäpäällikkö Erika Virtanen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- johtaja Hannu Ijäs, Finanssiala ry
- toimitusjohtaja Anu Koskenvuo, FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
- johtava asiantuntija Tiina Vyyryläinen, Kaupan liitto ry
- juristi Viivi Kuosa, Kuluttajaliitto ry
- toimitusjohtaja Jari Perko, Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Verohallinto
- Suomen Asiakastieto Oy
- Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- Suomen Perimistöimistojen Liitto ry
- Suomen Yrittäjät ry

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuluttajansuojalakia, eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annettua lakia sekä neljäätoista muuta lakia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä. Muutoksilla pannaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivi sekä kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivi. Lisäksi muutoksilla toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta ylivelkaantumisen torjumisesta.

Kuluttajaluottodirektiivin täytäntöön panemiseksi ehdotetaan kuluttajaluottoja koskevan kuluttajansuojalain luvun soveltamisalaa laajennettavaksi niin, että luvun säännöksiä sovellettaisiin nykyisestä poiketen myös korottomiin ja kuluttomiin luottoihin. Vain tietyt maksunlykkäykset jäisivät edelleen luvun soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi ehdotetaan tarkennuksia ja lisäyksiä muun muassa luotonantajan ja -välittäjän tiedonantovelvollisuutta, luottojen mainonnassa annettavia tietoja sekä hyvää luotonantotapaa koskeviin säännöksiin. Lukuun lisättäisiin myös säännökset kuluttajaluottoja koskevien neuvontapalvelujen tarjoamisesta.

Edelleen kuluttajaluottodirektiivin täytäntöön panemiseksi ehdotetaan, että luotonantajan tulisi määrittellä luottokelpoisuuden arvioinnissa noudatettavat menettelytavat. Myös itse luottokelpoisuuden arviointivelvollisuutta koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin. Luottokelpoisuuden arviointia koskevan sääntelyn noudattamista tehostettaisiin puolestaan siten, että luotonantajan rikkoessa luottokelpoisuuden arviointia koskevaa velvollisuuttaan kuluttajalla ei olisi velvollisuutta maksaa luoton korkoa eikä muita luottokustannuksia lainkaan.

Eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä. Näillä toimilla rekisteröintivelvollisuus laajennettaisiin kuluttajaluottodirektiivissä edellytetyllä tavalla koskemaan myös useimpia sivutoimisia luotonantajia ja luotonvälittäjiä.

Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöön panemiseksi muutoksia ja lisäyksiä ehdotetaan rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyyntiä koskeviin kuluttajansuojalain säännöksiin kuluttajalle annettavista ennakkotiedoista ja peruuttamisoikeudesta. Lisäksi sekä rahoituspalveluja että muita kulutushyödykkeitä koskevassa etämyynnissä kuluttajalle tulisi tarjota peruuttamistoimintoa, jotta kuluttaja voisi vaivatta käyttää peruuttamisoikeuttaan tehtyään etäsopimuksen verkossa.

Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiiviin perustuvien säännösten ehdotetaan tulevan voimaan 19.6.2026 ja kuluttajaluottodirektiiviin perustuvien säännösten puolestaan 20.11.2026 mainituissa direktiiveissä edellytetyn täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti. Muutokset sopimusoikeudellisissa säännöksissä vaikuttaisivat vain lakien voimaantulon jälkeen tehtäviin sopimuksiin. Rekisteröintiä koskisivat tietyt siirtymäsäännökset.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen lähtökohdat ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön kuluttajaluottodirektiivi (EU) 2023/2225 sekä kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivi (EU) 2023/2673. Direktiivien tavoitteena on edistää kuluttajaluottosopimuksia koskevan sääntelyn yhdenmukaistamista ja rahoituspalvelujen etämyyntiä varmistamalla samalla kuluttajansuojan korkea taso. Säädösehdotuksilla on myös tarkoitus toteuttaa pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjausta suomalaisten ylivelkaantumisen torjumisesta.

Ehdotuksen mukaan kuluttajansuojalain kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä sovelletaan kuluttajaluottodirektiivissä edellytetyllä tavalla myös kuluttajaluottoon, josta ei peritä korkoa tai muita maksuja. Luvun säännösten soveltamisalan ulkopuolelle jäävät ehdotuksen mukaan vain tietyt maksunlykkäykset, joita myyjä tai palveluksen suorittaja myöntää myymänsä tavaran tai suorittamansa palveluksen maksamiseksi.

Kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi. Luottokelpoisuuden arviointivelvollisuutta koskevaa kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi erityisesti arvioinnissa käytettävien tietojen osalta. Kuluttajaluottodirektiivin perusteella kuluttajan luottokelpoisuus on arvioitava myös sääntelyn soveltamisalaan kuuluvien korottomien ja kuluttomien luottojen myöntämisen yhteydessä. Direktiivin mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa ehdotetaan hallituksen esityksessä käytettäväksi siltä osin, että luottokelpoisuuden arvioinnissa edellytetään luottotietorekistereistä saatavien tietojen käyttämistä. Sääntelyn noudattamista ehdotetaan tehostettavaksi säätämällä sopimusosoikeudellisesta seuraamuksesta sääntelyä rikottaessa.

Kuluttajaluottodirektiivi edellyttää, että luotonantajiin ja luotonvälittäjiin sovelletaan asianmukaista hyväksyntämenettelyä ja rekisteröintiä. Kuluttajaluottodirektiivin rekisteröintivelvollisuutta koskevat muutokset ehdotetaan täytäntöönpantaviksi muuttamalla eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annettua lakia sekä säätämällä uusi laki eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä. Direktiivin mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa ehdotetaan käytettäväksi siten, että rekisteröintivelvollisuus ei koske eräitä sivutoimisesti kuluttajaluottoja välittäviä tai myöntäviä mikroyrityksiä tai pieniä tai keskisuuria yrityksiä.

Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpanon perusteella esityksessä ehdotetaan muutoksia erityisesti kuluttajansuojalain rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyyntiä koskevaan 6 a lukuun. Muutokset ja uudet säännökset koskevat kuluttajalle annettavia ennakkotietoja, peruuttamisoikeutta ja peruuttamistoimintoa sekä suojaavat niin sanottuja pimeitä käytäntöjä vastaan.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia keskeisiltä osin perusteltuina ja ehdottaa niiden hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Kuluttajan luottokelpoisuuden arviointi

Esityksen merkittävimpiä vaikutuksia niin kuluttajien kuin elinkeinonharjoittajien asemaan arvioidaan olevan luottokelpoisuuden arviointivelvollisuuden liittyvillä ehdotuksilla. Yhdessä soveltamisalan laajenemisen kanssa ehdotus merkitsisi sitä, että kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnissa tulee käyttää positiivisesta luottotietorekisteristä ja yksityisten luottotietotoiminnan harjoittajien ylläpitämistä luottotietorekistereistä saatuja tietoja myös esimerkiksi myönnettäessä kulutushyödykkeen ostamiseksi korotonta ja kulutonta luottoa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:n mukaista luottokelpoisuuden arviointivelvollisuutta täsmennetään kuluttajaluottodirektiivin mukaisesti siten, että arviointi olisi tehtävä jo nykyisin mainittujen kuluttajan tuloja ja muita taloudellisia olosuhteita koskevien tietojen lisäksi menoja koskevien tietojen perusteella. Pykälää ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi siten, että arviointi on tehtävä kyseessä olevan luoton luonteeseen, keston, arvoon ja riskeihin nähden tarpeellisten ja oikeasuhteisten tietojen perusteella.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomessa hyödynnettäisiin direktiivin 18 artiklan 11 kohdan mahdollistamaa edellytystä siitä, että luottokelpoisuutta arvioidaan asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella. Näin ollen luotonantajan tulisi ehdotuksen mukaan selvittää aina kuluttajan tiedot sekä positiivisesta luottotietorekisteristä että yksityisten luottotietotoiminnan harjoittajien ylläpitämistä luottotietorekistereistä.

Useat lausunnonantajat ovat ottaneet kantaa veloitteeseen käyttää positiivista luottotietorekisteriä kuluttajan luottokelpoisuutta arvioitaessa. Osa lausunnonantajista on katsonut, että kansallisen liikkumavaran hyödyntäminen tässä yhteydessä on vastoin pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä vältetään kansallista lisäsääntelyä. Lisäksi positiivisen luottotietorekisterin käyttöveloitteen on katsottu suosivan julkista toimijaa yksityisten elinkeinonharjoittajien kustannuksella.

Talousvaliokunta toteaa, että luottokelpoisuuden arviointivelvollisuutta koskevaa säännöstä on muutettu positiivisen luottotietorekisterin käyttöönoton yhteydessä siten, että säännökseen on lisätty maininta luottotietorekisterin tietojen käyttämisestä osana arviointia. Voimassa olevan sääntelyn mukaan arviointi on tehtävä kuluttajan tuloja ja muita taloudellisia olosuhteita koskevien riittävien luottotietorekisteri- ja muiden tietojen perusteella. Nyt ehdotetun säännöksen mukaan kuluttajan luottokelpoisuutta koskevaa arviointia koskevat tiedot tulee hankkia kuluttajalta, luottotietorekisteristä ja tarvittavista muista lähteistä ja niiden paikkansapitävyys on asianmukaisesti varmistettava.

Positiivinen luottotietorekisteri on laaja luotonantajille säädettyyn ilmoitusvelvollisuuteen perustuva rekisteri. Viranomaisen rekisteri mahdollistaa sen, että luotonantajat veloitetaan luovuttamaan tietoja ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseen voidaan kohdistaa viranomaisvalvontaa. Rekisterin sijoittuminen julkiselle sektorille takaa myös kaikkien markkinaosapuolten mahdollisuuden käyttää rekisterin tietoja. Yhtenä ehdotettua sääntelyä puoltavana näkökohtana on pidetty sitä, että olemassa olevan rekisterin tietojen hyödyntäminen on keskeistä ylivelkaantumisen torjunnan tavoitteiden kannalta. Positiiviseen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

luottotietorekisteriin on käytetty merkittävästi julkisia varoja, ja sen vuoksi on pidetty tarkoituksenmukaisena, että rekisteriä myös tosiasiaassa käytetään sen käyttötarkoituksiin.

Eräät lausunnonantajat ovat kritisoineet positiivisen luottotietorekisterin käyttövelvoitetta erityisesti korottomien ja kuluttomien luottojen yhteydessä. Hallituksen esityksen mukaisen sääntelyratkaisun on katsottu voivan vaikuttaa tarjolla oleviin hyödykesidonnaisiin luottoihin siten, että tiedonhankintavelvollisuuksien lisääntyessä korottomat ja kuluttomat maksutavat saattavat kadota markkinoilta. Ehdotuksen on myös katsottu heikentävän suomalaisten elinkeinonharjoittajien kilpailuasemaa. Lausunnoissa on myös nostettu esiin positiivisen luottotietorekisterin käytön kustannukset (1,02 euroa yhtä henkilöä koskevien tietojen luovutusta kohden v. 2025).

Talousvaliokunta katsoo, että kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskeva säännös tulee muuttaa korottomien ja kuluttomien luottojen osalta direktiivin vähimmäisvaatimusten mukaiseksi. Näin ollen valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:n 1 momentin täydentämistä siten, että mainittujen luottojen osalta luottokelpoisuuden arvioinnin yhteydessä ei ole velvollisuutta tarkistaa kuluttajan tietoja luottotietorekisteristä.

Ehdotettu muutos ei poista luotonantajan velvollisuutta hankkia kuluttajan luottokelpoisuuden arviointiin tarvittavat taloudellista tilannetta koskevat tiedot, mutta ne voidaan näissä tilanteissa hankkia muutoin kuin luottotietorekistereistä. Luotonantajan tulee näin ollen hankkia korottomien ja kuluttomien luottojen osalta vastaavat tiedot muualta ja varmistaa tietojen paikkansapitävyys asianmukaisesti.

Talousvaliokunta toteaa lisäksi, että elinkeinonharjoittajat voivat jatkossakin tarjota kuluttajille maksuaikaa kuluttajaluottodirektiivin sallimissa rajoissa ilman, että kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä sovelletaan. Rajaus ehdotetaan otettavan käyttöön kansallisesti niin laajana kuin direktiivin perusteella on mahdollista. Näin ollen mikro-, pienet ja keskisuuret yritykset voivat tarjota kuluttajille 50 päivän pituista korotonta ja kulutonta maksuaikaa myymiensä tavaroiden tai palveluksien maksamiseksi ilman velvollisuutta noudattaa kuluttajansuojalain 7 luvun luottoja koskevaa sääntelyä.

Kuluttajan luottokelpoisuuden arviointivelvollisuuden rikkomisesta aiheutuva sopimusoikeudellinen seuraamus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että luotonantajan rikkoessa luottokelpoisuuden arviointiin liittyviä velvollisuuksiaan kuluttajalla ei ole velvollisuutta maksaa lainkaan luoton korkoa tai muita luottokustannuksia. Jos luotonantaja rikkoo velvollisuuttaan varmistaa kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus tai arvioida kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen luoton määrän tai luottorajan korottamisen yhteydessä, kuluttajalla ei ole ehdotuksen mukaan velvollisuutta maksaa luoton korkoa tai muita luottokustannuksia korotuksesta lukien.

Kuluttajaluottodirektiivi edellyttää, että jäsenvaltiot antavat säännökset direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja että säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Osa lausunnonantajista on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

katsonut, että ehdotettu sopimusoikeudellinen seuraamus luottokelpoisuuden arviointivelvollisuuden rikkomisesta on kuitenkin liian ankara ja sen vaikutukset voivat olla kohtuuttomat luotonantajalle, koska seuraamuksessa ei huomioida rikkomuksen moitittavuutta.

Talousvaliokunta katsoo, että sopimusoikeudellista seuraamusta koskevaa säännöstä on lausuntojen perusteella tarpeen muuttaa. Saadun selvityksen mukaan luottokelpoisuuden arviointivelvollisuudesta säädettävää seuraamusta ei kuitenkaan ole käytännössä tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että seuraamus olisi määrällisesti lievempi kuin ehdotettu. Mikäli seuraamuksen määrää muutettaisiin koskemaan esimerkiksi ainoastaan luoton korkoa tai ainoastaan muita luottokustannuksia, kohtelisi seuraamus epäoikeudenmukaisella tavalla eri tavoin hinnoiteltuja luottoja. Jos taas seuraamuksen määräksi asetettaisiin esimerkiksi jokin prosentiosuus koroista ja muista luottokustannuksista, olisi seuraamuksen noudattaminen käytännössä erittäin haastavaa laskettaessa muun muassa sitä, mihin osaan kustannuksia luotonantajalla on ollut ja edelleen on oikeus. Lievemmästä seuraamuksesta säätämisessä on myös nähty riski siitä, että seuraamus ei olisi kuluttajaluottodirektiivin edellyttämällä tavalla tosiasiallisesti tehokas ja varoittava.

Edellä todetun perusteella rikkomuksen olennaisuuteen perustuvaa lievennystä pidetään toteuttamiskelpoisempana vaihtoehtona kuin esimerkiksi seuraamuksen ankaruuden lieventämistä. Näin ollen valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:n 5 momentin täydentämistä siten, että sopimusoikeudellista seuraamusta ei sovelleta, jos luottokelpoisuuden arviointivelvollisuuteen liittyvä rikkomus on vähäinen.

Muita huomioita

Kuluttajansuojalakiin liittyvistä soveltamisalarajauksista

Luoton ostaminen. Asiantuntijalausunnossa on toivottu, että ehdotettua maksunlykkäystä koskevaa kuluttajansuojalain 7 luvun 1 a §:n 1 momentin 1 kohtaa voitaisiin täsmentää 2 momentin 1 kohdan mukaisesti kattamaan myös luottojen ostaminen. Lakiehdotuksen mukainen soveltamisalan rajausta voi asiantuntijalausunnon mukaan johtaa tilanteeseen, jossa soveltamisalaa pyritään lain hengen vastaisesti kiertämään järjestelyllä, jossa maksunlykkäyksen tosiasiasa myöntävä taho on kolmas osapuoli, joka ostaa saatavan myyjältä tai palvelun suorittajalta.

Maksunlykkäyksen jääminen kuluttajaluottoja koskevan 7 luvun soveltamisalan ulkopuolelle edellyttää muun muassa sitä, ettei maksunlykkäyksestä peritä maksuviivästyksen vuoksi kuluttajan maksettavaksi tulevaa korkoa tai kuluja lukuun ottamatta muuta korkoa tai muita maksuja. Saadun selvityksen mukaan ehdotettu kuluttajansuojalain 7 luvun 1 a §:n soveltamisalarajaus perustuu suoraan kuluttajaluottodirektiiviin. Säännös sallii esimerkiksi pk-yritysten hyödyntävän niin sanottuja laskurahoitusjärjestelyjä myymällä myöntämänsä maksunlykkäyksen kolmannelle osapuolelle ilman, että myönnetty luotto tulisi sen myötä luvun säännösten soveltamisalaan. Soveltamisalarajauksen tarkoituksena on pyrkiä suojaamaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä sääntelyn hallinnolliselta taakalta, minkä vuoksi soveltamisalan ulottamista direktiivin edellyttämää laajemmaksi ei pidetä perusteltuna.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Liikennevälineiden osamaksukauppa. Asiantuntijalausunnossa on katsottu, että nykymuotoinen hintasääntely tulisi laajentaa sellaisenaan koskemaan myös tällä hetkellä sääntelyn ulkopuolelle jätettyä liikennevälineiden osamaksukauppaa. Lausunnon mukaan esityksessä mainitut kuluttajansuojalain 4 lukuun sisältyvä kohtuuttomia sopimusehtoja koskeva sääntely ja rikoslain niin sanottu luottokiskonta eivät riittävällä tavalla takaa direktiivin tavoitteita. Näiden luottojen erityisasema mahdollistaa luottojen muista kuluttajaluotoista poikkeavan hinnoittelurakenteen, jossa nimelliskorko tyypillisesti on alhainen, mutta muina luottokustannuksina perityt maksut voivat olla huomattavasti suurempia kuin muissa, hintasääntelyn soveltamisalaan kuuluvissa luotoissa.

Talousvaliokunta toteaa, että liikennevälineiden osamaksukauppa on nykymuotoisen hintasääntelyn antamisen yhteydessä päätetty eduskuntavaiheessa rajata sääntelyn ulkopuolelle (TaVM 39/2018 vp — HE 230/2018 vp). Saadun selvityksen mukaan nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa ei ole ilmennyt erityistä tarvetta laajentaa kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n soveltamisalaa nykyisestä, joten lain 7 luvun 3 §:n mukainen soveltamisalarajoitus on ehdotettu säilytettäväksi ennallaan. Talousvaliokunta puoltaa ehdotusta jättää liikennevälineiden osamaksukauppa edelleen hintasääntelyn ulkopuolelle.

Toiminimiyrittäjien tulotiedot

Asiantuntijalausunnossa on tuotu esiin, että positiivisen luottotietorekisterin tietopohja on vaillinainen, kun kaikki yritystulot eivät näy rekisterissä, ja että erityisesti ongelma toiminimiyrittäjien tulotietojen puutteesta tulee ratkaista mahdollisimman pian. Myös hallituksen esityksessä on tunnistettu, että luotonhakijana olevan yrittäjän tulotiedot, kuten elinkeinotoiminnan tulot tai osinkotulot, eivät näy positiivisessa luottotietorekisterissä ja että tiedot on tällöin tarkastettava muilla keinoin.

Talousvaliokunta toteaa, että hallituksen budjettiriihen työllisyyspakettiin (2.9.2025) sisältyy kirjaus, jonka mukaan positiivinen luottotietorekisteri laajennetaan koskemaan myös toiminimiyrittäjiä. Myös valiokunta pitää positiivisen luottotietorekisterin tietosisällön laajentamista perusteltuna. Saadun selvityksen mukaan oikeusministeriössä ja valtiovarainministeriössä on jo käynnissä sen tarkastelu, mitä toimenpiteitä toiminimiyrittäjien tulotietojen huomioiminen positiivisessa luottotietorekisterissä edellyttää, mukaan lukien tarvittavat lainmuutokset ja tietojärjestelmävaikutukset.

Opintolainat

Asiantuntijalausunnossa on tuotu esiin, että ehdotettu sopimusoikeudellinen seuraamus ja valtion takaamien opintolainojen erityispiirteet voivat vaikeuttaa opintolainojen myöntämistä huomattavasti. Lausunnon mukaan opintolainan luonne osana opintotukilain mukaista opintotukea olisi voitava huomioida opintolainaa hakevan luottokelpoisuuden arvioinnissa niin, ettei tulojen ja menojen selvittämiseltä opintolainahakemusten yhteydessä edellytettäisi vastaavaa laajuutta kuin muissa kuluttajaluotoissa.

Hallituksen esityksessä on todettu, että luotonantaja voi opintolainaa koskevassa arvioinnissa huomioida luotonhakijan odotettavissa olevan tulevan takaisinmaksukyvyn. Se, että luotonantaja

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

ei saa tehdä luottokelpoisuuden arviointia pelkästään tilastollisiin menetelmiin pohjautuen, ei tarkoita sitä, etteikö luotonantaja voisi hyödyntää tällaisia menetelmiä arvioidessaan luottokelpoisuutta opintolain myöntämisen yhteydessä. Valiokunta viittaa myös kuluttajaluottodirektiivin johdanto-osan 55 kappaleen toteamukseen siitä, että luoton vakuudet ja muut takuut tulee huomioida erityisolosuhteina opintoja rahoitettaessa. Lisäksi talousvaliokunnan seuraamusmaksusääntelyn täydentämistä koskeva ehdotus, jonka mukaan sopimusoikeudellista seuraamusta ei sovelleta vähäisiin rikkomuksiin, hälventänee asiantuntijalausunnossa esitettyjä huolia opintolainojen myöntämisen vaikeutumisesta.

Finanssivalvonnan tehtäviin liittyvät voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Eräiden kuluttajaluottojen välittäjiä koskevan lain (3. lakiehdotuksen) on tarkoitus tulla voimaan 20.11.2026. Asiantuntijalausunnossa on todettu, että Finanssivalvonnan tulisi pystyä jo ennen lain voimaantuloa hoitamaan sille lain 21 §:n siirtymäsäännöksissä säädetyt rekisteröintitehtävät asianmukaisesti mukaan lukien oikeus saada rikos- ja sakkorekisteritiedot ilmoituksen tekijän luotettavuuden arviointia varten. Lisäksi ilmoittautumisvelvollisuuden sisällöstä voi olla tarpeen antaa määräyksiä jo ennen lain ehdotettua voimaantuloa.

Eräiden kuluttajaluottojen välittäjiä koskevan lakiehdotuksen 21 §:n 1 momentin mukaan rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen lain voimaantuloa ja ilmoituksen tekijä voidaan rekisteröidä Finanssivalvonnan ylläpitämään luotonvälittäjärekisteriin lain tullessa voimaan. Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi talousvaliokunta ehdottaa 3. lakiehdotuksen 20 §:n voimaantulosäännöksen täsmentämistä säätämällä Finanssivalvonnan määräyksenanto-oikeutta koskevan 5 §:n 4 momentin sekä rekisteröintiin ja luotettavuuden arviointiin liittyvien 6 ja 7 §:n osalta aiemmasta voimaantulosta. Lisäksi eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain muuttamista koskevan 2. lakiehdotuksen voimaantulosäännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että säännöksessä mainitaan nimenomaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta saada rekisteri-ilmoituksen tekijän luotettavuuden arviointia varten tarvittavat tiedot jo ennen lain voimaantuloa.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki kuluttajansuojalain muuttamisesta

Johtolause. Valiokunta ehdottaa eräitä teknisluonteisia muutoksia johtolauseeseen.

7 luvun 14 §. Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin täydentämistä siten, että kuluttajan luottokelpoisuuden arviointiin liittyviä tietoja ei ole välttämätöntä hankkia luottotietorekisteristä, mikäli tarjottavasta luotosta ei peritä korkoa tai muita maksuja. Näin ollen korotonta ja kulutonta luottoa tarjoava luotonantaja voi hankkia säännöksessä edellytetyt tiedot valitsemallaan tavalla, eikä luotonantajilla siten ole velvollisuutta käyttää positiivista luottotietorekisteriä eikä yksityisten luottotietotoiminnan harjoittajien ylläpitämiä rekistereitä. Ehdotettu poikkeus ei kuitenkaan poista luotonantajan velvollisuutta arvioida kuluttajan luottokelpoisuutta, eikä se toisaalta estä luotonantajaa

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

käyttämästä luottotietorekistereitä myös korottomien ja kuluttomien luottojen luottokelpoisuuden arvioinnissa.

Valiokunta ehdottaa 5 momentin täydentämistä siten, että sopimusoikeudellista seuraamusta ei sovelleta, jos luottokelpoisuuden arviointivelvollisuuteen liittyvä rikkomus on vähäinen. Rikkomusta on pidettävä vähäisenä esimerkiksi silloin, kun luotonantaja on jättänyt selvittämättä luottokelpoisuusarviointia kokonaisuutena tarkastellen vähämerkityksellisiä tietoja. Sen sijaan rikkomusta ei ole pidettävä edes määrältään pienen luoton osalta vähäisenä esimerkiksi silloin, kun luotonantaja on täysin laiminlyönyt selvittää kuluttajan maksukyvyyn tai kun luotonantaja on sinänsä hankkinut asianmukaiset tiedot kuluttajan taloudellisista olosuhteista mutta laiminlyönyt varsinaisen kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin.

2. Laki eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Voimaantulosäännös. Talousvaliokunta ehdottaa tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi voimaantulosäännöksen 2 momentin täsmentämistä siten, että Finanssivalvonnalla on oikeus hakea rekisteri-ilmoituksen tekijän luotettavuuden arviointia varten tarvittavat tiedot rikos- ja sakkorekisteristä ennen lain voimaantuloa. Tällä säännöksellä turvataan se, että Finanssivalvonnan on mahdollista käsitellä elinkeinonharjoittajien sille toimittamia rekisteröinti-ilmoituksia jo ennen lain voimaantuloa ja merkitä toimija rekisteriin lain voimaan tullessa.

3. Laki eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä

20 §. Voimaantulo. Lakiehdotuksen on tarkoitus tulla voimaan 20.11.2026. Talousvaliokunta ehdottaa lain sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi voimaantulosäännöksen porrastusta siten, että lain 5 §:n 4 momentti (Finanssivalvonnan määräyksenanto-oikeus) tulee voimaan jo 20.3.2026 sekä 6 § (rekisteröinnin edellytykset) ja 7 § (luotettavuus) puolestaan 20.5.2026.

10. Laki positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain muuttamisesta

6 §. Tiedot luotoista. Pykälän 1 momentin johdantokappale on muutettu lailla 936/2025, joten aiemmin tehty muutos tulee yhteensovittavaa nyt käsiteltävänä olevan lakiehdotuksen kanssa. Näin ollen johdantokappaleessa on tarpeen viitata lain 7—13 §:ään.

10 §. Lyhennystiedot. Kuluttajansuojalaista ehdotetaan kumottavaksi säännös, jonka mukaan luottokustannuksiin ei lueta kuluttajan mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja. Positiivisesta luottotietorekisteristä annettua lakia ehdotetaan samalla muutettavaksi siten, että siinä poissuljetaan ilmoitettavasta tietosisällöstä sopimusrikkomuksista aiheutuvat kustannukset. Näin ollen positiiviseen luottotietorekisteriin ilmoitettavan tietosisällön on tarkoitus pysyä ennallaan, eikä luottokustannuksina talleteta jatkossakaan sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja. Talousvaliokunta ehdottaa muiden kuin kuluttajavelallisten aseman selventämiseksi 3 momentin terminologista tarkentamista siten, että säännökseen lisättävässä virkkeessä viitataan kuluttajan sijasta velalliseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

12. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa eräitä teknisiä muutoksia johtolauseeseen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 120/2025 vp sisältyvät 4.—9. ja 11. sekä 13.—17. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 120/2025 vp sisältyvät 1.—3., 10. ja 12. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kuluttajansuojalain (38/1978) 6 a luvun 8 §:n 5 kohta ja 11 a, 17 ja 18 § sekä 7 luvun 1 §:n 5 momentin 1 kohta, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti sekä 22 ja 45 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 a luvun 8 §:n 5 kohta sekä 17 ja 18 § laissa 29/2005, 6 a luvun 11 a § ja 7 luvun 1 §:n 5 momentin 1 kohta laissa 851/2016, 7 luvun 2 §:n 1 momentti ja 45 § laissa 746/2010, 7 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 449/2023 sekä 7 luvun 6 §:n 2 momentti laissa 596/2019 ja 22 § laeissa 746/2010, 207/2013, 1211/2013 ja 851/2016,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 6 luvun 9 §:n 1 momentin 10 kohta ja 25 §:n 2 momentti, 6 a luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 4—7 §, 8 §:n 2 kohta, 10 §:n 1 momentti ja 2 momentin 1 ja 4 kohta, 11 §:n 1 momentti sekä 12, 13 ja 19 § sekä 7 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 6 ja 7 kohta, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 10—12 §, 13 §:n 2 momentin 1 kohta ja 3 momentti, 14 §, 17 §:n 3 momentti, 17 a §:n 5 momentti, 20 §, 23 a §:n 1 momentin johdantokappale, 24 §:n 2—4 momentti, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 41—43 §, 46 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 47 §, 49 §:n 2 momentti, 50 §:n 2 momentti ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 9 § ja 31 §:n 2 momentti,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

sellaisina kuin niistä ovat 6 luvun 9 §:n 1 momentin 10 kohta ja 6 a luvun 13 § laissa 1211/2013, 6 luvun 25 §:n 2 momentti ja 7 luvun 13 §:n 2 momentin 1 kohta ja 3 momentti, 17 a §:n 5 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 449/2023, 6 a luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 4—7 §, 8 §:n 2 kohta, 10 §:n 1 momentti ja 2 momentin 1 ja 4 kohta ja 11 §:n 1 momentti laissa 29/2005, 6 a luvun 12 § ja 7 luvun 11 § laeissa 746/2010 ja 851/2016, 6 a luvun 19 § laissa 693/2022, 7 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentti, 7 §:n 6 ja 7 kohta, 9 §:n 1 momentin johdantokappale, 10 ja 12 §, 17 §:n 3 momentti, 20 §, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 32 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 41—43 §, 46 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 47 § ja 49 §:n 2 momentti laissa 746/2010, 7 luvun 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti ja 24 §:n 2—4 momentti sekä 7 a luvun 9 § laissa 851/2016, 7 luvun 6 §:n 1 momentti ja 7 a luvun 31 §:n 2 momentti laissa 596/2019 sekä 7 luvun 14 § laeissa 207/2013 ja 740/2022, 23 a §:n 1 momentin johdantokappale laissa 165/2025 ja 51 §:n 1 momentti laissa 542/2025 ~~sekä 7 a luvun 31 §:n 2 momentti laissa 596/2019~~, sekä

lisätään 6 lukuun uusi 14 a §, 6 a lukuun uusi 10 a ja 10 b §, 6 a luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 29/2005, uusi 4 momentti, 6 a lukuun uusi 11 c, 11 d, 11 e, 12 a ja 18 a §, 7 lukuun uusi 1 a §, 7 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 746/2010 ja 851/2016, uusi 8 kohta, 7 lukuun uusi 7 a §, 7 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 746/2010 ja 851/2016, uusi 4 ja 5 momentti, 7 lukuun uusi 8 a §, ~~7 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 746/2010 ja 851/2016, uusi 3 momentti~~, 7 lukuun uusi 11 a, 11 b ja 12 a §, 7 luvun 13 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 449/2023 ja 165/2025, uusi 1 a ja 3 a kohta, 7 lukuun uusi 13 b, 13 c, 16 b, 46 a, 47 a, 48 a sekä 49 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 7 lukuun uusi 49 b—49 d § sekä 49 e § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tämä laki ei koske lakisääteisiä vakuutuksia eikä työntekijän ryhmähenkivakuutusta tai sitä vastaavaa Kevan myöntämää etuutta, ellei muualla laissa toisin säädetä.

6 luku

Kotimyynti ja etämyynti

9 §

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Ennen koti- tai etämyyntisopimuksen tekemistä kuluttajalle on annettava seuraavat tiedot:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

10) tarvittaessa peruuttamisoikeuden käyttämistä koskevat ehdot, määräajat ja menettelyt, mukaan lukien tiedot 14 a §:ssä tarkoitettusta peruuttamistoiminnosta ja sen sijainnista;

14 a §

Peruuttamisoikeuden käyttäminen verkkorajapinnalla tehtyjen etäsopimusten yhteydessä

Jos kuluttajalla on oikeus peruuttaa verkkorajapinnalla tehty etäsopimus, elinkeinonharjoittajan on tarjottava hänelle mahdollisuus peruuttaa sopimus peruuttamistoiminnon avulla. Peruuttamistoimintoa hyödynnettäessä kuluttajan tulee voida antaa tai vahvistaa helposti:

- 1) nimensä;
- 2) tiedot sen sopimuksen yksilöimiseksi, jonka hän haluaa peruuttaa;
- 3) tiedot pysyvistä tavasta, jolla elinkeinonharjoittaja lähettää peruuttamisilmoituksen vastaanottamista koskevan vahvistuksen hänelle.

Elinkeinonharjoittajan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettu peruuttamistoiminto helposti kuluttajan saatavilla ja käytettävissä sekä näkyvästi esillä verkkorajapinnassa koko peruuttamisajan. Peruuttamistoiminto on merkittävä selkeästi ja helposti luettavalla tavalla.

Elinkeinonharjoittajan on edellytettävä, että kuluttaja vahvistaa peruuttamisilmoituksen lähettämisen. Vahvistaminen on merkittävä selkeästi ja helposti luettavalla tavalla.

Kun kuluttaja on vahvistanut peruuttamisilmoituksen lähettämisen, elinkeinonharjoittajan on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä hänelle pysyvällä tavalla peruuttamisilmoituksen vastaanottamista koskeva vahvistus, joka sisältää tiedot peruutuksen sisällöstä sekä sen toimittamispäivästä ja -kellonajasta.

25 §

Seuraamukset luvun säännösten rikkomisesta

Tämän luvun 9 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten sekä 9 a, 10—12, 12 a—12 c ja 13 §:n, 14 §:n 1 ja 2 momentin, 14 a §:n, 17 §:n 2—4 momentin sekä 17 a §:n 1—3 momentin rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa.

6 a luku

Rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyynti

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään etämyynnistä silloin, kun elinkeinonharjoittaja tarjoaa kuluttajalle:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

- 1) talletustilejä;
 - 2) maksupalveluja;
 - 3) luottoja tai niiden välitystä;
 - 4) vakuutuksia tai niiden välitystä;
 - 5) sijoituspalveluja;
 - 6) kryptovarapalveluja;
 - 7) joukkorahoituspalveluja; tai
 - 8) muita kuin 1—7 kohdassa tarkoitettuja rahoituspalveluja taikka rahoitusvälineitä.
-

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä tapauksissa

Jos samat osapuolet sopivat toistuvasti samanlaisista rahoituspalveluista, 5—10, 10 a ja 11 §:ää sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen sopimukseen. Mainittuja pykäläiä sovelletaan kuitenkin myös myöhempään sopimukseen, jos sitä edeltävän sopimuksen tekemisestä on kulunut pidempi aika kuin yksi vuosi.

4 §

Määritelmät

Etäsopimuksella tarkoitetaan sopimusta, joka tehdään elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä etämyyntiä varten luodussa myynti- tai palveluntarjojarjestelmässä ilman, että elinkeinonharjoittaja ja kuluttaja ovat samanaikaisesti fyysisesti läsnä, ja käyttäen vain etäviestimiä siihen asti, että sopimus on tehty.

Etäviestimellä tarkoitetaan puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman, että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä.

5 §

Tiedonantovelvollisuus ennen sopimuksen tekemistä

Kuluttajalle on annettava hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä 6—9 §:ssä tarkoitetut tiedot elinkeinonharjoittajasta, tarjottavasta rahoituspalvelusta, etäsopimuksesta ja oikeussuojakeinoista. Tiedot on annettava käytettyyn etäviestimeen sopivalla tavalla, selkeästi, ymmärrettävästi ja niin, että tietojen kaupallinen tarkoitus käy selvästi ilmi.

Jos muualla laissa säädetään kuluttajalle ennen tietyn rahoituspalvelua koskevan sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista ja jos tämä sääntely perustuu Euroopan unionin lainsäädäntöön, tiedonantovelvollisuuksiin sovelletaan tämän luvun 6—10, 10 b, 11 ja 11 c §:n sijasta, mitä muualla laissa säädetään. Jos muualla laissa ei säädetä kuluttajalle annettavista rahoituspalvelun peruuttamisoikeuteen liittyvistä tiedoista, kuluttajalle on annettava peruuttamisoikeutta koskeva 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettu tieto.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

6 §

Ennakkotiedot elinkeinonharjoittajasta

Elinkeinonharjoittajasta on annettava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) nimi ja päätoimiala sekä tarvittaessa sen elinkeinonharjoittajan nimi ja päätoimiala, jonka puolesta hän toimii;
- 2) elinkeinonharjoittajan maantieteellinen osoite sijoittautumisvaltiossa sekä puhelinnumero ja sähköpostiosoite tai tarvittaessa tiedot muusta sellaisesta viestintävälineestä, jolla kuluttaja voi olla yhteydessä elinkeinonharjoittajaan, sekä tarvittaessa vastaavat tiedot siitä elinkeinonharjoittajasta, jonka puolesta elinkeinonharjoittaja toimii;
- 3) asiaankuuluvat yhteystiedot, joiden avulla kuluttaja voi osoittaa mahdolliset valitukset elinkeinonharjoittajalle tai tapauksen mukaan sille elinkeinonharjoittajalle, jonka puolesta elinkeinonharjoittaja toimii;
- 4) mihin kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin elinkeinonharjoittaja mahdollisesti on merkitty sekä elinkeinonharjoittajan yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnus rekisterissä;
- 5) asianomaisen valvontaviranomaisen nimi, osoite, verkkosivusto ja muut yhteystiedot, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää lupaa tai rekisteröintiä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen viestintävälineiden on oltava sellaisia, että kuluttaja voi niiden avulla ottaa nopeasti ja tehokkaasti yhteyttä elinkeinonharjoittajaan ja säilyttää pysyvällä tavalla kaikki elinkeinonharjoittajan kanssa käyty kirjallinen viestintä.

7 §

Ennakkotiedot rahoituspalvelusta

Rahoituspalvelusta on annettava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus rahoituspalvelun pääominaisuuksista;
- 2) kuluttajalta perittävien maksujen, korvausten ja muiden kulujen yhteismäärä, mukaan lukien verot tai, jos täsmällistä määrää ei voida ilmoittaa, kulujen määräytymisperusteet, sekä tarvittaessa tieto siitä, että hinta on yksilöllisesti määritetty automaattisen päätöksenteon perusteella;
- 3) huomautus mahdollisesta luovutusvoittoverosta, varainsiirtoverosta ja vastaavista rahoituspalvelun hankkimiseen ja luovuttamiseen liittyvistä veroista tai julkisista maksuista, joista elinkeinonharjoittaja tietää ja joita kuluttaja voi joutua suorittamaan 2 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajalle maksettavien kulujen lisäksi;
- 4) kulujen maksamista ja sopimuksen täyttämistä koskevat järjestelyt;
- 5) tarvittaessa tiedot maksulainlyönnin tai maksuviivästyksen seurauksista;
- 6) etäviestimen käyttämisestä syntyvät kulut, jos siitä veloitetaan perushintaa enemmän;
- 7) tarvittaessa huomautus siitä, että rahoituspalveluun saattaa liittyä riski sijoitettavien varojen menettämisestä tai muu erityinen riski, sekä siitä, että aikaisempi hinnan tai arvonkehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä;
- 8) rahoituspalvelun mahdollisista ympäristöön liittyvistä tai sosiaalisista tavoitteista;
- 9) annettujen tietojen voimassaoloaikaa koskevat mahdolliset rajoitukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

8 §

Ennakkotiedot etäsopimuksesta

Etäsopimuksesta on annettava ainakin seuraavat tiedot:

2) peruuttamisaika, sen korvauksen määrä, joka kuluttajalta voidaan peruuttamisen johdosta vaatia, taikka korvauksen määräytymisperusteet, jos korvauksen täsmällistä määrää ei voida ilmoittaa, sekä peruuttamisoikeuden käyttämistä koskevat muut ehdot ja ohjeet, mukaan lukien elinkeinonharjoittajan yhteystiedot sekä tiedot 12 a §:ssä tarkoitetusta peruuttamistoiminnosta ja sen sijainnista;

10 §

Ennakkotiedot puhelinmyynnissä

Puhelinmyynnissä kuluttajalle on heti keskustelun alussa ilmoitettava elinkeinonharjoittajan nimi, kuluttajan kanssa keskustelevan henkilön nimi sekä puhelun kaupallinen tarkoitus. Jos puhelu tallennetaan tai se saatetaan tallentaa, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava myös tästä kuluttajalle.

Elinkeinonharjoittajan ei tarvitse puhelimitse antaa kaikkia 6—9 §:ssä mainittuja tietoja, jos kuluttaja siihen nimenomaisesti suostuu. Kuluttajalle on tällöin ilmoitettava, että hän saa halutessaan lisätietoja sekä mainittava, millaisista lisätiedoista on kyse. Seuraavat tiedot on kuitenkin aina annettava:

1) elinkeinonharjoittajan nimi ja päätoimiala sekä tarvittaessa sen elinkeinonharjoittajan nimi ja päätoimiala, jonka puolesta hän toimii;

4) huomautus mahdollisesta luovutusvoittoverosta, varainsiirtoverosta ja vastaavista rahoituspalvelun hankkimiseen ja luovuttamiseen liittyvistä veroista tai julkisista maksuista, joista elinkeinonharjoittaja tietää ja joita kuluttaja voi joutua suorittamaan 3 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajalle maksettavien kulujen lisäksi;

10 a §

Riittävät selvitykset

Elinkeinonharjoittajan on ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle maksutta riittävät ja selkeät selvitykset sen arvioimiseksi, soveltuvatko tarjottu sopimus ja lisäpalvelut hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Selvitysten on sisällettävä vaaditut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, tarjotun sopimuksen keskeiset ominaisuudet, mukaan lukien mahdolliset lisäpalvelut, sekä tarjotun sopimuksen mahdolliset erityiset vaikutukset kuluttajaan, mukaan lukien kuluttajalle maksulainlyönnistä tai maksuviivästyksestä aiheutuvat seuraamukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Jos elinkeinonharjoittaja käyttää verkkotyökaluja, kuluttajalle on tarjottava mahdollisuus asioida luonnollisen henkilön kanssa ennen etäsopimuksen tekemistä ja perustellusta syystä myös etäsopimuksen tekemisen jälkeen. Kuluttajan tulee tällöin voida asioida samalla kielellä, jolla elinkeinonharjoittaja on täyttänyt tiedonantovelvollisuutensa.

Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka siitä, että se on täyttänyt tämän pykälän mukaiset velvoitteensa.

Jos elinkeinonharjoittajan on muun Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvan sääntelyn nojalla annettava kuluttajalle riittävät selvitykset, tätä pykälää ei sovelleta.

10 b §

Peruuttamisoikeutta koskeva muistutus

Jos 6—9 §:ssä tarkoitetut tiedot annetaan kuluttajalle myöhemmin kuin päivää ennen kuin tämä tulee sidotuksi etäsopimukseen, elinkeinonharjoittajan on lähetettävä kuluttajalle muistutus tämän peruuttamisoikeudesta sekä ohjeet peruuttamisoikeuden käyttämiseksi. Muistutus on toimitettava kuluttajalle pysyvällä tavalla aikaisintaan päivän ja viimeistään seitsemän päivän kuluttua etäsopimuksen tekemisestä.

11 §

Ennakkotietojen ja sopimusehtojen toimittaminen kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla

Ennakkotiedot ja sopimusehdot on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä toimitettava kuluttajalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina. Tiedot on toimitettava helposti luettavassa muodossa. Sama koskee tietoja, jotka elinkeinonharjoittajan on muun lainsäädännön mukaisesti annettava kuluttajalle ennen rahoituspalvelua koskevan sopimuksen tekemistä.

Ennakkotiedot ja sopimusehdot on pyynnöstä toimitettava kuluttajille soveltuvassa ja saavutettavassa muodossa.

11 c §

Ennakkotietojen antaminen sähköisesti

Jos ennakkotiedot annetaan sähköisesti ja ne annetaan teknisesti eri tasoilla, elinkeinonharjoittaja saa esittää muut kuin 6 §:n 1 kohdassa, 7 §:n 1—3 kohdassa ja 8 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot upotettuina.

Jos ennakkotietoja esitetään upotettuina, kuluttajan on kuitenkin voitava nähdä, tallentaa ja tulostaa 6—9 §:ssä tarkoitetut tiedot yhtenä asiakirjana. Elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttajalle esitetään kaikki mainituissa pykälissä edellytetyt tiedot ennen sopimuksen tekemistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

11 d §

Verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajan tiedonantovelvollisuus

Jos sopimus tehdään verkossa toimivalla markkinapaikalla, markkinapaikan tarjoajan on ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle selvällä, ymmärrettävällä ja etäviestimeen soveltuvalla tavalla:

- 1) 2 luvun 8 d §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot;
- 2) tieto siitä, onko rahoituspalvelua tarjoava kolmas taho ilmoituksensa mukaan elinkeinonharjoittaja vai muu taho, ja jos kolmas taho ei ole elinkeinonharjoittaja, tieto siitä, että kuluttajansuojalainsäädäntöön perustuvia oikeuksia ei sovelleta;
- 3) tarvittaessa tieto siitä, miten sopimukseen liittyvät velvoitteet jakautuvat rahoituspalvelua tarjoavan kolmannen tahon ja verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajan välillä.

11 e §

Todistustaakka tietojen antamista koskevien velvoitteiden täyttämisestä

Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka siitä, että se on täyttänyt 6—10, 10 a, 10 b, 11, 11 b, 11 c ja 11 d §:n mukaiset velvoitteensa.

12 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa sopimus ilmoittamalla siitä elinkeinonharjoittajalle 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut ennakkotiedot ja sopimusehdot pysyvällä tavalla. Jos kuluttaja ei ole saanut ennakkotietoja tai sopimusehtoja tässä luvussa säädetyn mukaisesti, peruuttamisaika päättyy joka tapauksessa vuoden ja 14 päivän kuluttua etäsopimuksen tekemisestä. Tätä ei sovelleta, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu hänen peruuttamisoikeudestaan 8 §:n 1 ja 2 kohdassa säädetyllä tavalla.

Jos muussa Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvassa laissa säädetään kuluttajan oikeudesta peruuttaa tiettyä rahoituspalvelua koskeva sopimus, peruuttamisoikeuteen sovelletaan 1 momentin ja 14–16 §:n sijasta kyseisiä muita säännöksiä. Vakuutusnottajan oikeuteen peruuttaa ja irtisanoa vakuutus sopimus sovelletaan kuitenkin, mitä vakuutus sopimus laissa säädetään.

12 a §

Peruuttamisoikeuden käyttäminen verkkorajapinnalla tehtyjen etäsopimusten yhteydessä

Jos kuluttajalla on oikeus peruuttaa verkkorajapinnalla tehty etäsopimus, elinkeinonharjoittajan on tarjottava hänelle mahdollisuus peruuttaa sopimus peruuttamistoiminnon avulla. Peruuttamistoimintoa hyödynnetessä kuluttajan tulee voida antaa tai vahvistaa helposti:

- 1) nimensä;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

- 2) tiedot sen sopimuksen yksilöimiseksi, jonka hän haluaa peruuttaa;
- 3) tiedot pysyvistä tavasta, jolla elinkeinonharjoittaja lähettää peruuttamisilmoituksen vastaanottamista koskevan vahvistuksen hänelle.

Elinkeinonharjoittajan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettu peruuttamistoiminto helposti kuluttajan saatavilla ja käytettävissä sekä näkyvästi esillä verkkorajapinnassa koko peruuttamisajan. Peruuttamistoiminto on merkittävä selkeästi ja helposti luettavalla tavalla.

Elinkeinonharjoittajan on edellytettävä, että kuluttaja vahvistaa peruuttamisilmoituksen lähettämisen. Vahvistaminen on merkittävä selkeästi ja helposti luettavalla tavalla.

Kun kuluttaja on vahvistanut peruuttamisilmoituksen lähettämisen, elinkeinonharjoittajan on ilman aiheutonta viivytystä lähetettävä hänelle pysyvällä tavalla peruuttamisilmoituksen vastaanottamista koskeva vahvistus, joka sisältää tiedot peruutuksen sisällöstä sekä sen toimittamispäivästä ja -kellonajasta.

13 §

Liitännäissopimuksen sitomattomuus

Rahoituspalvelun etämyyntiä koskevaan sopimukseen liittyvä muu etäsopimus ei sido kuluttajaa tämän peruuttaessa pääsopimuksen, jos sama elinkeinonharjoittaja tarjoaa myös liitännäissopimuspalvelun. Liitännäissopimus ei sido kuluttajaa myöskään, jos kolmas tarjoaa liitännäissopimuspalvelun pääsopimuksen tehneen elinkeinonharjoittajan ja kolmannen välisen sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella. Jos liitännäissopimus peruuntuu, kuluttajalta ei saa periä peruuntumisesta maksua.

18 a §

Verkkorajapintoja koskeva kielletty menettely

Elinkeinonharjoittaja ei saa suunnitella, järjestää eikä operoida digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065 (digipalvelusäädös), 3 artiklan m alakohdassa tarkoitettuja verkkorajapintojaan tavalla, jolla harhautetaan tai manipuloidaan kuluttajia, joille elinkeinonharjoittaja tarjoaa rahoituspalveluja, taikka muutoin olennaisesti vääristetään tai haitataan kyseisten kuluttajien kykyä tehdä vapaita ja tietoon perustuvia päätöksiä. Kiellettyä on erityisesti se, että elinkeinonharjoittaja toistuvasti pyytää kuluttajaa tekemään valinnan, jonka tämä on jo tehnyt, tai että elinkeinonharjoittaja tekee sopimuksen päättämisestä kuluttajalle vaikeampaa kuin sopimuksen tekemisestä.

19 §

Seuraamusmaksu rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien säännösten rikkomisesta

Tämän luvun 5—10, 10 a ja 10 b §:n, 11 §:n 1, 2 ja 4 momentin, 11 b—11 d §:n, 12 §:n 1 momentin, 12 a ja 13 §:n, 16 §:n 2 momentin ja 18 a §:n rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

7 luku

Kuluttajaluotot

1 a §

Säännösten soveltamisen rajoitukset maksunlykkäyksinä myönnettävissä luotoissa

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta maksunlykkäykseen, jonka myyjä tai palveluksen suorittaja myöntää kuluttajalle myymänsä tavaran tai suorittamansa palveluksen maksamiseksi edellyttäen, että:

- 1) luottoa ei tarjoa kolmas osapuoli;
- 2) maksunlykkäyksestä ei peritä korkoa tai muita maksuja, lukuun ottamatta maksuviivästyksen vuoksi korkolain tai saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) nojalla kuluttajan maksettavaksi tulevaa korkoa tai kuluja; ja
- 3) maksu on suoritettava kokonaisuudessaan 50 päivän kuluessa tavaran toimittamisesta tai palveluksen suorittamisesta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jos maksunlykkäyksen myöntävä myyjä tai palveluksen suorittaja on muu kuin mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettu mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys, verkossa tehtävän etämyyntisopimuksen nojalla myytävän tavaran tai suoritettavan palveluksen maksamiseksi myönnettävään maksunlykkäykseen ei sovelleta tämän luvun säännöksiä, jos:

- 1) luottoa ei tarjoa eikä osta kolmas osapuoli;
- 2) maksunlykkäyksestä ei peritä korkoa tai muita maksuja, lukuun ottamatta maksuviivästyksen vuoksi korkolain tai saatavien perinnästä annetun lain nojalla kuluttajan maksettavaksi tulevaa korkoa tai kuluja; ja
- 3) maksu on suoritettava kokonaisuudessaan 14 päivän kuluessa tavaran toimittamisesta tai palveluksen suorittamisesta.

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset käyttelytileihin liittyvissä luotoissa sekä maksujärjestelysopimuksissa

Kuluttajaluottoon, jonka luotonantaja myöntää sallimalla käyttelytilin saldon tai luottorajan ylityksen ilman, että siitä on nimenomaisesti sovittu osapuolten välillä (*tili- tai luottorajan ylitys*) sovelletaan vain 5—7, 13, 18, 25, 47, 47 a, 50 ja 51 §:ää.

Kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tehtävään maksujärjestelysopimukseen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus, ei sovelleta 9–11 ja 12 §:ää.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

6 §

Luottokustannukset ja korko

Luottokustannuksilla tarkoitetaan tässä luvussa luotonantajan tiedossa olevien, kuluttajaluottosuhteen yhteydessä kuluttajan maksettavaksi tulevien korkojen, kulujen ja muiden maksujen yhteismäärää. Luottokustannuksiin luetaan myös luottosopimukseen liittyvien vakuutusten ja muiden kuluttajalle yhdessä luottosopimuksen kanssa tarjottujen palveluiden (*lisäpalvelu*) kustannukset, jos lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen on edellytyksenä luoton saamiseksi markkinoiduin ehdoin. Luottokustannuksiin ei lueta notaarikuluja.

7 §

Muut määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

6) *luotonvälittäjällä* muuta elinkeinonharjoittajaa kuin luotonantajaa, joka korvausta vastaan esittelee tai tarjoaa kuluttajille luottosopimuksia taikka muutoin avustaa kuluttajia luottosopimuksen tekemisessä tai tekee luotonantajan puolesta luottosopimuksia kuluttajan kanssa;

7) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista kuluttajalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina;

8) *neuvontapalvelulla* kuluttajaluottoon liittyvän henkilökohtaisen suosituksen antamista kuluttajalle.

Tiedonantovelvollisuudet

7 a §

Yleinen tiedonantovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvollisuudesta, luotonantajan ja luotonvälittäjän on pidettävä yleisesti saatavilla paperilla tai muulla kuluttajan valitsemalla pysyvällä tavalla selkeät ja ymmärrettävät yleistiedot tarjoamistaan luotoista. Tiedoissa on mainittava:

1) luotonantajan tai luotonvälittäjän nimi, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tarvittaessa tieto sellaisesta sähköisestä viestintäkeinosta, jolla kuluttaja voi olla nopeasti ja tehokkaasti yhteydessä luotonantajaan tai luotonvälittäjään ja jonka avulla kuluttajan on mahdollista tallentaa ja toisintaa luotonantajan tai luotonvälittäjän kanssa käymänsä viestinvaihto muuttumattomana;

2) tarkoitus, johon kuluttaja voi luottoa käyttää;

3) luottosopimuksen kesto;

4) tarjolla olevat lainakorkotyypit ja lyhyt kuvaus niiden ominaisuuksista ja merkityksestä kuluttajalle;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

5) edustava esimerkki luoton määrästä tai luottorajasta, luotosta kuluttajalle aiheutuvista luottokustannuksista, kuluttajan maksettavaksi tulevan luoton ja luottokustannusten yhteismäärästä ja luoton todellisesta vuosikorosta;

6) luottosopimuksen yhteydessä kuluttajan maksettavaksi tulevat mahdolliset lisäkustannukset, jotka eivät sisälly luottokustannuksiin;

7) luoton takaisinmaksua koskevat vaihtoehdot, mukaan lukien maksuerien lukumäärä, suuruus ja maksuvälit;

8) ennenaikaiseen takaisinmaksuun liittyvät mahdolliset ehdot;

9) kuvaus peruuttamisoikeudesta;

10) mahdolliset lisäpalvelut, jotka kuluttajan on ostettava saadakseen luoton markkinoiduin ehdoin, ja maininta siitä, että lisäpalvelut voi ostaa muulta palveluntarjoajalta kuin luotonantajalta itseltään;

11) varoitus seurauksista, jotka aiheutuvat luottosopimukseen liittyvien velvoitteiden laiminlyönnistä.

8 §

Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot

Todellinen vuosikorko ja muut 1 momentissa mainitut tiedot on ilmoitettava mainonnassa selkeästi, näkyvästi ja tiiviisti, ja niiden on vastattava luotonantajan tavanomaisesti tarjoamia luottoehtoja. Tietojen on oltava helposti luettavissa tai selvästi kuultavissa, ja ne on mukautettava mainonnassa käytettävän viestimen teknisiin rajoitteisiin.

Jos mainonnassa käytettävä viestin on sellainen, ettei 1 momentissa tarkoitettujen tietojen visuaalinen esittäminen ole mahdollista, mainitun momentin 4 ja 5 kohtaa ei sovelleta.

Jos mainonnassa käytettävä sähköinen viestin on sellainen, ettei 1 momentissa tarkoitettujen tietojen visuaalinen esittäminen selkeästi ja näkyvästi ole mahdollista, mainitun momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tulee olla pääsy käytettävissä olevin teknisin keinoin.

8 a §

Kuluttajaluoton mainonnassa annettava varoitus

Kuluttajaluoton mainonnassa tulee selkeästi ja näkyvästi varoittaa siitä, että luoton ottamisesta aiheutuu kuluttajalle kustannuksia. Varoituksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvollisuuksista, luotonantajan ja luotonvälittäjän on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

paperilla tai kuluttajan valitsemalla muulla pysyvällä tavalla "Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot" -lomaketta käyttäen selkeät ja ymmärrettävät tiedot seuraavista seikoista:

Lomakkeella esitettävien tietojen on oltava yhdenmukaiset ja selvästi luettavissa, ja niissä on otettava huomioon sen pysyvän tavon tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa yhteentoimivuus huomioon ottaen. Ennakkotiedoista ja lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Ennakkotiedot puhelinmyynissä

Luotonantajan ja luotonvälittäjän ei tarvitse puhelinmyynissä antaa kaikkia 9 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jos kuluttaja siihen nimenomaisesti suostuu. Tällöin luotonantajan ja luotonvälittäjän on, sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista, hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle kuitenkin tiedot luotonantajasta ja luotonvälittäjästä, tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista, maksuviivästyksestä aiheutuvista kuluista ja luoton takaisinmaksusta sekä luototettavasta hyödykkeestä. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Eräitä ennakkotiedonantovelvollisuuksia koskevia muita säännöksiä

Luotonantajan ja luotonvälittäjän on 10 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa annettava "Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot" -lomake kuluttajalle pysyvällä tavalla viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava luottosopimusluonnos paperilla tai muulla pysyvällä tavalla.

Antaessaan kuluttajalle 9 ja 10 §:ssä tarkoitettuja tietoja luotonantajan ja luotonvälittäjän on samalla ilmoitettava, tarjoaako luotonantaja tai luotonvälittäjä neuvontapalveluja.

11 a §

Peruuttamisoikeutta koskeva muistutus

Jos 9—11 §:ssä tarkoitettut tiedot annetaan kuluttajalle myöhemmin kuin päivää ennen luottosopimuksen tekemistä, luotonantajan tai luotonvälittäjän on lähetettävä kuluttajalle muistutus tämän peruuttamisoikeudesta sekä ohjeet peruuttamisoikeuden käyttämiseksi. Muistutus on toimitettava kuluttajalle paperilla tai kuluttajan valitsemalla ja luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla aikaisintaan päivän ja viimeistään seitsemän päivän kuluttua luottosopimuksen tekemisestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

11 b §

Tieto automatisoituun päätöksentekoon perustuvasta yksilöllisestä tarjouksesta

Sen lisäksi, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) säädetään, luotonantajan ja luotonvälittäjän on ilmoitettava kuluttajalle selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, että tarjous perustuu automatisoituun päätöksentekoon, jos kuluttajalle esitetään siihen perustuva yksilöllinen tarjous.

12 §

Sivutoimisia luotonvälittäjiä koskeva poikkeus

Mitä 9—11 ja 11 a §:ssä säädetään luotonvälittäjän velvollisuudesta antaa kuluttajalle tietoja, ei koske päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaa myyjää eikä palveluksen suorittajaa.

12 a §

Tietojen maksuttomuus

Kuluttajalta ei saa periä maksua tässä luvussa tarkoitettujen tietojen antamisesta.

Luotonantajan velvollisuus menetellä vastuullisesti

13 §

Hyvä luotonantotapa

Erityisesti edellytetään, että luotonantaja:

- 1) ei luottoa markkinoidessaan:
 - a) vähättele luotonoton vakavuutta tai merkitystä;
 - b) luo vaikutelmaa siitä, että luotonotto ratkaisee kuluttajan taloudelliset ongelmat tai vähentää niitä tai niistä aiheutuvia muita kielteisiä vaikutuksia;
 - c) esitä luoton olevan kuluttajan olemassa olevia luottoja edullisempi, jos väite on totuudenvastainen tai harhaanjohtava taikka jos väite ei ole muutoin näytettävissä toteen;
 - d) esitä luotonoton edistävän kuluttajan sosiaalista menestystä tai hyväksyntää;
 - e) luo vaikutelmaa siitä, että luotonotto johtaa taloudellisten resurssien kasvuun, korvaa säästöt tai voi nostaa kuluttajan elintasoja;
 - f) muistuta kuluttajaa käyttämättä olevasta luotosta muulloin kuin kuluttajan hakiessa luotonantajalta uutta luottoa;
 - g) yhdistä luoton käyttöä rahapelipalveluihin tai suuntaa markkinointia kuluttajiin, joiden voidaan olettaa käyttävän luottoa rahapelipalveluihin;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

h) suuntaa markkinointia kuluttajiin, joilla on maksuhäiriömerkintä tai joilla voidaan muutoin olettaa olevan vaikeuksia suoriutua luottosopimuksen mukaisista velvoitteistaan asianmukaisesti;

i) esitä, että maksamatta olevilla luotoilla tai rekistereihin talletetuilla luottoja koskevilla tiedoilla on vain vähän tai ei lainkaan vaikutusta kuluttajan luottihakemuksen arviointiin;

j) menettele muulla kuin a—i alakohdassa tarkoitettulla tavalla siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään kuluttajan kykyä harkita luoton ottamista tai käyttämistä huolellisesti;

1 a) ei neuvontapalveluita tarjotessaan markkinoi niitä siten, että se on omiaan hämärtämään kuluttajan ymmärrystä siitä, että kyseessä on luotonannosta erillinen palvelu;

3 a) ei peri kuluttajalta luoton hakemisesta maksuja ennen luottosopimuksen tekemistä;

Mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1, 1 a, 2, 3, 3 a, 4 ja 5 kohdassa säädetään, sovelletaan myös luotonvälittäjään.

13 b §

Luotonantajan oikeus edellyttää luottosopimukseen liittyvää vakuutusta

Luotonantaja saa edellyttää, että kuluttajalla on luottosopimukseen liittyvä asiaankuuluva vakuutus, jos sen edellyttämistä voidaan pitää oikeasuhteisena. Luotonantaja ei tällöin saa muuttaa luottotarjouksen ehtoja, jos kuluttaja on tehnyt tai tekee vakuutus sopimuksen muun vakuutuksenantajan kuin luotonantajan ensisijaisen yhteistyötahon kanssa, edellyttäen, että vakuutuksen vakuutusturva on laajuudeltaan vähintään luotonantajan ehdottamaa vakuutusta vastaava. Tällaista vakuutusta koskevan tarjouksen on oltava muuttumattomana voimassa vähintään kolme päivää sen antamisesta. Vakuutuksenantajan on vakuutusta tarjotessaan ilmoitettava tarjouksen voimassaoloajasta kuluttajalle.

13 c §

Kuluttajien luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettävät menettelytavat ja luotonantajan henkilöstön palkitsemista koskevat linjaukset

Luotonantajan on määriteltävä luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettävät menettelytavat sekä ylläpidettävä niitä.

Luotonantajan on varmistettava kuluttajien luottokelpoisuuden arvioinnista vastaavan henkilöstön palkitsemista koskevia linjauksia laatiessaan ja soveltaessaan, että linjaukset ehkäisevät eturistiriitojen syntymistä. Henkilöstön palkkioiden määrä ei saa olla riippuvainen hyväksytyjen luottihakemusten määrästä tai osuudesta.

Linjausten on edistettävä asianmukaista ja tehokasta riskienhallintaa, eivätkä ne saa houkuttaa riskinottoon, joka ylittää luotonantajan hyväksyttävän riskitason. Linjausten on myös noudatettava luotonantajan liiketoimintastrategiaa, tavoitteita, arvoja ja pitkän aikavälin etuja. Linjauksia on sovellettava sellaisella tavalla ja siinä laajuudessa, joka on oikeassa suhteessa luotonantajan kokoon, organisaatioon sekä toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

14 §

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

Luotonantajan on ennen luottosopimuksen tekemistä arvioitava huolellisesti ja kuluttajan edun mukaisesti, kykeneekö tämä täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa (*kuluttajan luottokelpoisuus*). Arviointi on tehtävä kuluttajan tuloja, menoja ja muita taloudellisia olosuhteita koskevien, kyseessä olevan luoton luonteeseen, kestoon, arvoon ja riskeihin nähden tarpeellisten ja oikeasuhteisten tietojen perusteella. Tiedot tulee hankkia kuluttajalta, luottotietorekisteristä ja tarvittavista muista lähteistä, ja niiden paikkansapitävyys on asianmukaisesti varmistettava. **Tietoja ei kuitenkaan ole välttämätöntä hankkia luottotietorekisteristä, mikäli tarjottavasta luotosta ei peritä korkoa tai muita maksuja.**

Jos osapuolet sopivat myöhemmin luoton määrän tai luottorajan korottamisesta, luotonantajan on varmistettava kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus ja, jos luoton määrää tai luottorajaa merkittävästi korotetaan, arvioitava kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen ennen korotuksesta sopimista.

Luotonantajan on säilytettävä tiedot toimista, jotka on tehty kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimiseksi, viiden vuoden ajan siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi. Luottosopimusta koskevan erimielisyyden synnyttyä luottokelpoisuuden arviointia koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

Jos kuluttajan luottokelpoisuuden arviointiin liittyy henkilötietojen automaattista käsittelyä, luotonantajan on ilmoitettava hänelle siitä ja hänen oikeudestaan saada selkeä ja ymmärrettävä selitys arvioinnista, esittää oma näkemyksensä luotonantajalle sekä pyytää luottokelpoisuuden arvioinnin ja luottohakemusta koskevan päätöksen uudelleentarkastelua.

Jos luotonantaja rikkoo 1 tai 3 momentissa säädettyjä velvollisuuksiaan, kuluttajalla ei ole velvollisuutta maksaa luoton korkoa eikä muita luottokustannuksia lainkaan. Jos luotonantaja rikkoo 2 momentissa säädettyä velvollisuuttaan varmistaa kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus tai velvollisuuttaan arvioida kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen, kuluttajalla ei ole velvollisuutta maksaa luoton korkoa eikä muita luottokustannuksia korotuksesta lukien. **Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos rikkomus on vähäinen.**

16 b §

Luottohakemuksen hylkääminen

Jos luottohakemus hylätään, luottoa hakeneelle kuluttajalle on ilmoitettava viipymättä hylkäämisestä ja hänet on tarvittaessa ohjattava talous- ja velkaneuvontaan. Kuluttajalle on pyynnöstä ilmoitettava hylkäysperuste kirjallisesti, jollei hylkäys perustu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 4 luvun 5 §:ään.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

17 §

Luottosopimuksen tekeminen

Sopimuksessa mainittavien tietojen on oltava selvästi luettavissa, ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä kullekin kanavalle asianmukaisella ja sopivalla tavalla. Sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kuluttajalta ei saa luottosuhteen perusteella periä korkoa tai maksuja, joista ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa.

17 a §

Luottokustannusten enimmäismäärä

Mitä 2—4 momentissa säädetään, ei koske luottokustannuksina pidettäviä vakuutusmaksuja, jos vakuutuksen tarkoituksena on luoton vakuuden arvon turvaaminen, eikä kuluttajan mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettaviksi tulevia maksuja.

20 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa kuluttajaluottosopimus ilmoittamalla siitä luotonantajalle paperilla tai valitsemallaan ja luottosopimuksessa yksilöidyllä pysyvällä tavalla 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhäisemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut 17 §:n mukaiset tiedot sisältävän kappaleen luottosopimuksesta kirjallisesti tai sähköisesti. Jos kyse on yksinomaan tavaran hankkimiseksi myönnettävästä hyödykesidonnaisesta luotosta, kuluttajalla on kuitenkin oikeus peruuttaa sopimus vähintään niin kauan, kun hänellä on kauppasopimuksen ehtojen mukaan oikeus saada kauppahinta täysimääräisesti takaisin.

Jos kuluttaja ei ole saanut luottosopimusta tässä luvussa säädetyn mukaisesti, 1 momentissa tarkoitettu peruuttamisaika päättyy vuoden ja 14 päivän kuluttua luottosopimuksen tekemisestä. Peruuttamisaika ei kuitenkaan pääty, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu hänen peruuttamisoikeudestaan 9 tai 41 §:ssä säädetyllä tavalla.

Jos kuluttaja peruuttaa sopimuksen, häneltä saa vaatia korvauksena luoton koron ajalta, jonka luotto on ollut hänen käytettävissään. Jos luotonantaja on maksanut viranomaisille luottosopimuksen tekemisen johdosta maksuja eikä tällaisia maksuja peruuttamistapauksessa palauteta, luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta myös tällaisista maksuista. Korkoa tai maksuja ei saa kuitenkaan vaatia, jos maksuvelvollisuudesta tai koron ja maksujen määrästä taikka, jos koron määrää ei voida ennakoita ilmoittaa, sen määräytymisen perusteista ei ole ilmoitettu kuluttajalle ennakolta.

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettämisestä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat sekä suoritettava 2 momentin mukaiset korvaukset uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Kuluttaja saa kuitenkin pidättäytyä täyttämästä omaa maksuvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

23 a §

Luottosopimuksen muuttamisesta annettavat tiedot

Jos luottosopimusta muutetaan, luotonantajan on ennen ehdotettavien muutosten voimaantuloa ilmoitettava kuluttajalle paperilla tai kuluttajan valitsemalla ja luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla seuraavat tiedot:

24 §

Koron ja maksujen muutokset

Koron muutokset on toteutettava tasapuolisesti ja kuluttajia syrjimättömällä tavalla, ja kuluttajalle on ilmoitettava niistä paperilla tai luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla hyvissä ajoin ennen muutoksen voimaantuloa. Muutoksesta ilmoitettaessa on mainittava maksuerän suuruus koron muuttumisen jälkeen ja, jos erien lukumäärä tai maksuvälit muuttuvat, niitä koskevat ajantasaiset tiedot.

Jos uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa, verkkosivustolla ja mobiilisovelluksessa, 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan mainitussa momentissa säädetyn estämättä antaa kuluttajalle sopimuksessa sovituin määräajoin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Luottosopimuksen yhteydessä perittäviä maksuja saadaan muuttaa vain sopimuksessa yksilöidyn perusteiden. Maksun korotus ei saa olla suurempi kuin luotonantajalle aiheutunut tosiasiallinen lisäys kustannuksissa, joiden johdosta maksua luottosopimuksen mukaan peritään. Maksujen muutoksista ilmoittamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään koron muutoksista.

25 §

Tiedonantovelvollisuus luottosopimuksen siirtymisestä

Jos luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse luottosopimus siirretään kolmannelle osapuolelle, alkuperäisen luotonantajan on ilmoitettava siirrosta kuluttajalle. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos alkuperäinen luotonantaja siirron jälkeen toimii uuden luotonantajan edustajana suhteessa kuluttajaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

27 §

Kuluttajan oikeus maksaa kuluttajaluotto ennen sen erääntymistä

Jos kuluttaja maksaa luoton tai sen osan enneaikaisesti, jäljellä olevasta luotonantajan saatavasta on vähennettävä luottokustannusten se osuus, joka vastaa käyttämättä jäävää luottoaikaa. Kyseistä vähennystä laskettaessa on otettava huomioon kaikki luotonantajan kuluttajalle asettamat kustannukset.

30 §

Jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanominen

Luotonantaja saa irtisanoa jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luottosopimuksessa sovituin ehdoin. Luotonantajan noudatettavaa irtisanomisaikaa ei saa sopia kahta kuukautta lyhyemmäksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava kuluttajalle paperilla tai luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla.

32 §

Luotonantajan oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa

Luotonantajan on ilmoitettava käyttöoikeuden lakkaamisesta ja sen syistä kuluttajalle paperilla tai luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla etukäteen. Jos käyttöoikeuden lakkauttaminen välittömästi on välttämätöntä väärinkäytösten tai vahinkojen estämiseksi taikka rajoittamiseksi, riittää, että ilmoitus tehdään viipymättä lakkauttamisen jälkeen.

35 §

Eräännyttäminen

Jos luotonantaja vaatii maksueriä, jotka muuten eivät ole erääntyneet, luotonantajan saatavaa laskettaessa näistä maksueristä on vähennettävä luottokustannusten se osuus, joka vastaa käyttämättä jäävää luottoaikaa. Kyseistä vähennystä laskettaessa on otettava huomioon kaikki luotonantajan kuluttajalle asettamat kustannukset. Käyttämättä jäävä luottoaika luetaan alkavaksi erääntymisen voimaantulosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

41 §

Ennakkotiedot

Jos luotonantaja tekee kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tämän kanssa maksujärjestelysopimuksen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus, luotonantajan ja luotonvälittäjän on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, annettava kuluttajalle hyvissä ajoin ennen maksujärjestelysopimuksen tekemistä paperilla tai kuluttajan valitsemalla muulla pysyvällä tavalla maksujärjestelysopimuksia koskevaa ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomaketta käyttäen selkeät ja ymmärrettävät tiedot seuraavista seikoista:

- 1) luotonantaja;
- 2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;
- 3) sopimusrikkomuksen seuraamukset;
- 4) kuluttajalle lain mukaan kuuluvat oikeudet.

Lomakkeella esitettävien tietojen on oltava yhdenmukaiset ja selvästi luettavissa, ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä kullekin kanavalle asianmukaisella ja sopivalla tavalla yhteentoimivuus huomioon ottaen. Ennakkotiedoista ja lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Ennakkotietojen antaminen puhelimesta

Luotonantajan ja luotonvälittäjän ei tarvitse puhelimesta antaa kaikkia 41 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jos kuluttaja siihen nimenomaisesti suostuu. Tällöin luotonantajan on, sen lisäksi mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista, hyvissä ajoin ennen maksujärjestelysopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle kuitenkin tiedot luotonantajasta, tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista, maksuviivästyksestä aiheutuvista kuluista, luoton takaisinmaksusta sekä luototettavasta hyödykkeestä. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

43 §

Eräitä erityisiä luottotyyppejä koskevia tiedonantovelvollisuuksia koskevia muita säännöksiä

Luotonantajan on 42 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa annettava maksujärjestelysopimuksia koskeva ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake kuluttajalle pysyvällä tavalla viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava maksujärjestelysopimusluonnos.

Antaessaan kuluttajalle 41 ja 42 §:ssä tarkoitettuja tietoja luotonantajan ja luotonvälittäjän on samalla ilmoitettava, tarjoaako luotonantaja tai luotonvälittäjä neuvontapalveluja.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

46 §

Tiedonantovelvollisuus käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen voimassaoloaikana

Luotonantajan on säännöllisesti, vähintään kerran kuukaudessa paperilla tai luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla toimitetun tiliotteen avulla annettava kuluttajalle seuraavat tiedot käyttelytiliin liittyvän luoton (*tilinylitysmahdollisuus*) käytöstä:

Kuluttajalle on ilmoitettava koron ja muiden maksujen muutoksista paperilla tai luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla hyvissä ajoin ennen muutosten voimaantuloa. Jos lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta, luottosopimuksen ehdoissa voidaan sopia, että tiedot annetaan kuluttajalle 1 momentissa tarkoitettulla tiliotteella edellyttäen, että uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja että ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa, verkkosivustolla ja mobiilisovelluksessa.

46 a §

Käyttelytiliin liittyvään luottosopimukseen perustuvan luoton käytön rajoittaminen tai peruuttaminen

Jos luotonantaja rajoittaa kuluttajan oikeutta käyttää käyttelytiliin liittyvää luottoa tai peruuttaa sen, sen on ilmoitettava tästä kuluttajalle sovitulla tavalla viimeistään 30 päivää ennen rajoittamisen tai peruuttamisen voimaantuloa. Luotonantajan on tällöin annettava kuluttajalle ilman lisäkuluja mahdollisuus maksaa kyseistä rajoitusta tai peruuttamista vastaava tosiasiallisesti nostettu määrä takaisin 12 samansuuruisessa kuukausierässä.

47 §

Käyttelytilisopimukseen sekä tili- tai luottorajan ylitykseen liittyviä tiedonantovelvoitteita

Jos käyttelytiliin ei liity luottosopimusta, mutta käyttelytilin tarjoaja voi harkintansa mukaan joissakin tapauksissa myöntää luottoa kuluttajalle sallimalla käyttelytilin saldon ylityksen, käyttelytiliä koskevassa sopimuksessa on mainittava ylitysmahdollisuudesta, ylityksestä perittävä korko, koron soveltamista koskevat ehdot ja alkuperäiseen korkoon sovellettava indeksi tai viitekorko sekä ylityksestä perittävät muut maksut sekä ehdot, joiden mukaisesti näitä maksuja voidaan muuttaa. Lisäksi nämä tiedot on toimitettava kuluttajalle säännöllisesti paperilla tai kuluttajan valitsemalla ja käyttelytilisopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla.

Jos kuluttaja on ylittänyt käyttelytilinsä saldon huomattavasti ja ylitys on kestänyt yli kuukauden, luotonantajan on viipymättä annettava kuluttajalle paperilla tai kuluttajan valitsemalla ja käyttelytilisopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla seuraavat tiedot:

- 1) tieto tilin saldon ylittymisestä;
- 2) ylityksen määrä;
- 3) perittävä korko;
- 4) sopimusrikkomuksen johdosta perittävät muut maksut;
- 5) takaisinmaksupäivä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Jos kuluttaja 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ylittää käyttelytilinsä saldon säännöllisesti, luotonantajan on lisäksi tarjottava kuluttajalle neuvontapalveluja, jos niitä on saatavilla, sekä ohjattava kuluttaja talous- ja velkaneuvontaan.

Mitä 1—3 momentissa säädetään käyttelytilin saldon ylittämisestä, koskee myös käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen luottorajan ylittämistä.

47 a §

Tili- tai luottorajan ylitystä koskevan mahdollisuuden rajoittaminen tai peruuttaminen

Jos luotonantaja alentaa kuluttajan käyttelytilin saldon tai käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen luottorajan ylityksen ylärajaa taikka peruuttaa ylitysmahdollisuuden, sen on ilmoitettava siitä kuluttajalle sovitulla tavalla viimeistään 30 päivää ennen alentamisen tai peruuttamisen voimaantuloa. Luotonantajan on tällöin annettava kuluttajalle mahdollisuus ilman lisäkuluja maksaa kyseistä alentamista tai peruuttamista vastaava tosiasiallisesti nostettu määrä takaisin 12 samansuuruisessa kuukausierässä.

48 a §

Kuluttajan olosuhteiden huomioiminen

Luotonvälityksen on perustuttava kuluttajan taloudellista tilannetta koskeviin tietoihin, kuluttajan ilmoittamiin luottoa koskeviin tarpeisiin ja odotuksiin sekä asianmukaisiin oletuksiin kuluttajan riskeistä luottosopimuksen voimassaoloaikana.

49 §

Kuluttajalta perittävät maksut

Luotonvälittäjällä on oikeus saada maksu kuluttajalta vain, jos kuluttajalle on 1 momentin mukaisesti ilmoitettu maksusta ja siitä on ennen luottosopimuksen tekemistä sovittu kuluttajan kanssa kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Neuvontapalvelut

49 a §

Kuluttajalle annettavat ennakkotiedot

Neuvontapalvelun tarjoajan on hyvissä ajoin ennen neuvontapalvelun aloittamista tai ennen neuvontapalvelua koskevan sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle tieto luotonantajista, joiden tarjoamien luottojen arviointiin annettava suositus perustuu, sekä kuluttajalta neuvontapalvelusta perittävien maksujen yhteismäärä tai, jos täsmällistä määrää ei voida

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

ilmoittaa, maksujen määräytymisperusteet. Tiedot on annettava kuluttajalle paperilla tai tämän valitsemalla muulla pysyvällä tavalla.

49 b §

Oikeus saada maksu neuvontapalveluista

Neuvontapalvelun tarjoajalla on oikeus saada maksu neuvontapalvelustaan ja suosittelemansa luottosopimuksen johdosta kuluttajalta vain, jos kuluttajalle on 49 a §:ssä edellytetyllä tavalla ilmoitettu maksusta ja siitä on sovittu kuluttajan kanssa pysyvällä tavalla.

49 c §

Neuvontapalvelun suorittaminen

Neuvontapalvelun on perustuttava kuluttajan taloudellista tilannetta koskeviin tietoihin, kuluttajan ilmoittamiin luottoa koskeviin tarpeisiin ja odotuksiin sekä asianmukaisiin oletuksiin kuluttajan riskeistä luottosopimuksen voimassaoloaikana.

Neuvontapalvelun tarjoajan on arvioitava riittävän suuri määrä tuotevalikoimassaan tarjolla olevia luottosopimuksia ja tekemänsä arvioinnin perusteella suositeltava kuluttajan tarpeisiin ja odotuksiin sekä tämän taloudelliseen tilanteeseen sopivaa tai sopivia luottosopimuksia. Kuluttajalle on annettava kappale tehdystä suosituksesta paperilla tai tämän valitsemalla ja neuvontapalvelua koskevassa sopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä tavalla.

Neuvontapalvelun tarjoajan on toimittava kuluttajan edun mukaisesti neuvontapalvelua tarjotessaan sekä varoitettava kuluttajaa, jos luottosopimus voi kuluttajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen aiheuttaa tälle erityisen riskin.

49 d §

Riippumaton neuvonta

Luotonantaja ja luotonvälittäjä saavat ilmoittaa tarjoavansa riippumatonta neuvontaa tai toimivansa riippumattomina neuvojina vain, jos ne neuvontapalvelua tarjotessaan arvioivat riittävän suuren määrän markkinoilla tarjolla olevia luottosopimuksia. Luotonvälittäjältä edellytetään lisäksi, ettei se vastaanota korvausta neuvontapalvelusta eikä suosittelemansa luottosopimuksen johdosta muulta kuin kuluttajalta.

Tietämys ja pätevyys

49 e §

Luotonantajalta ja luotonvälittäjältä vaadittava asiantuntemus

Luotonantajan ja luotonvälittäjän henkilöstöllä ja, jos luotonantaja tai luotonvälittäjä on oikeushenkilö, sen ylimpään johtoon kuuluvilla on oltava luottotoimintaa koskeva riittävä tietämys ja pätevyys. Luotonantajan ja luotonvälittäjän on määriteltävä toiminnassaan

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

soveltamansa henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset kirjallisesti. Vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

50 §

Seuraamukset

Tämän luvun 7 a ja 8 §:n, 8 a §:n ja sen nojalla annettujen säännösten, 9 §:n ja sen 2 momentin nojalla annettujen säännösten, 10 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten, 11, 11 a, 11 b, 12 a §:n, 13 §:n 2 momentin 1 kohdan a–i alakohdan, saman momentin 1 a, 3, 3 a ja 4–6 kohdan sekä 4 momentin, 13 a–13 c, 14–16, 16 a ja 16 b §:n, 17 §:n ja sen 3 momentin nojalla annettujen säännösten, 17 a, 17 b, 18 ja 19 §:n, 20 §:n 1 ja 2 momentin, 21 §:n 1 momentin, 23, 23 a, 24, 25 §:n 1 momentin, 27, 28, 30 ja 32 §:n, 39 §:n 1 momentin, 41 §:n ja sen 2 momentin nojalla annettujen säännösten, 42 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten, 43, 46, 46 a, 47, 47 a, 48, 48 a, 49 ja 49 a–49 d §:n sekä 49 e §:n ja sen nojalla annettujen säännösten rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana tai luotonvälittäjänä on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2–5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. Ahvenanmaan maakunnassa tämän luvun säännösten noudattamista valvoo myös Ahvenanmaan valtionvirasto.

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

9 §

Asuntovakuudellisia kuluttajaluottoja koskevat tiedonantovelvoitteet

Asuntovakuudellisen kuluttajaluoton mainontaan sovelletaan 7 luvun 8 §:n säännöksiä ja tiedonantovelvollisuuteen ennen luottosopimuksen tekemistä mainitun luvun 9–11, 11 a ja 12 §:n säännöksiä. Antaessaan kuluttajalle mainitun luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitettuja tietoja luotonantajan ja luotonvälittäjän on samalla ilmoitettava, tarjoaako luotonantaja tai luotonvälittäjä neuvontapalveluja.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

31 §

Kuluttajaluottoja koskevien säännösten soveltaminen

Asuntoluottosopimuksessa voidaan 7 luvun 24 §:n 1 ja 2 momentin estämättä kuitenkin sopia, että luotosta kuluttajan maksettavaksi tuleva korko ei muutu, jos viitekoron arvo on pienempi kuin nolla. Jos kuluttaja maksaa asunto-omaisuuteen liittyvän kuluttajaluoton enneaikaisesti takaisin, sovelletaan mainitun luvun 17 a §:n 2 ja 3 momentin estämättä, mitä tämän luvun 19—21 §:ssä säädetään. Jos asunto-omaisuuteen liittyvä luotto eräännytetään, sovelletaan 7 luvun 17 a §:n 2 ja 3 momentin estämättä, mitä mainitun luvun 35 §:ssä säädetään. Poiketen siitä, mitä 7 luvun 35 §:n 1 momentissa säädetään, tällöin luotonantajan saatavaa laskettaessa luotonantajan vaatimista maksueristä, jotka muuten eivät ole erääntyneet, on vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantaja saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet todelliset kulut.

Tämän lain 1, 6 ja 6 a luku tulevat voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 7 ja 7 a luku tulevat kuitenkin voimaan vasta 20 päivänä marraskuuta 2026.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn sopimukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn jatkuvaa luottoa koskevaan sopimukseen sovelletaan kuitenkin tämän lain 7 luvun 24, 25, 30, 32, 46, 46 a ja 47 §:ää.

2.

Laki

eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) 1 §:n 3 momentin 4 kohta, 2 §, 4 §:n 2 momentin 2 kohta, 8 §:n 2 momentti, 17 §, 21 §:n 1 kohta ja 22 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 3 a §, 8 §:n 1 momenttiin uusi 3 a kohta sekä 10 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

1 §

Soveltamisala

Tämä laki ei koske:

4) elinkeinonharjoittajia, jotka ovat mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikroyrityksiä tai pieniä tai keskisuuria yrityksiä ja jotka päätoimensa ohella myöntävät maksunlykkäyksiä vain myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi, jos maksunlykkäyksistä ei peritä muuta korkoa tai muita maksuja kuin korkolain (633/1982) tai saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) nojalla kuluttajan maksettaviksi tulevat korot ja kulut;

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä tapauksissa

Tämän lain 3—12 ja 23 § eivät koske Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettuja maksulaitoksia, jotka myöntävät maksulaitoslain (297/2010) 10 §:ssä tarkoitettua maksupalveluun liittyvää luottoa.

3 a §

Oikeus tarjota kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja

Elinkeinonharjoittaja saa tarjota kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja vain, jos se on tämän lain mukaisesti rekisteröity luotonantajaksi tai vertaislainanvälittäjäksi tai se on 1 §:n 3 momentin 1, 2, 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu taho. Luotonvälittäjän oikeudesta tarjota mainittuja kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja säädetään eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetussa laissa (/).

Oikeudesta tarjota kuluttajansuojalain 7 a luvun soveltamisalaan kuuluvia asunto-omaisuuteen liittyviä kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja säädetään asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (852/2016) 4 §:ssä.

4 §

Luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteri ja rekisteri-ilmoitus

Sen, joka aikoo tarjota kuluttajaluottoja tai asuntoyhteisöluottoja taikka välittää vertaislainoja, on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

2) tieto siitä, hakeeko ilmoituksen tekijä rekisteröintiä luotonantajaksi vai vertaislainanvälittäjäksi ja aikooko se tarjota kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja sekä, jos kyse on luotonantajaksi rekisteröitymisestä, aikooko se myöntää myös kuluttajansuojalain 7 a luvun soveltamisalaan kuuluvia asunto-omaisuuteen liittyviä kuluttajaluottoja tai asuntoyhteisöluottoja taikka välittää vertaislainoja;

8 §

Rekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin merkitään:

3 a) se, tarjoaako elinkeinonharjoittaja kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja;

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 22 §:ssä tarkoitettu kieltö harjoittaa kuluttajaluottojen tai asuntoyhteisöluottojen tarjoamista, vertaislainanvälitystä taikka kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevaa neuvontapalvelujen tarjoamista. Tällainen tieto sekä tieto 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetuista seuraamuksista, kehotuksista ja kielloista on poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona seuraamus tai kieltö on määrätty. Tietoa rikosoikeudellisesta seuraamuksesta ei merkitä rekisteriin.

10 §

Luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän johdon velvoitteet

Jos luotonantaja myöntää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja tai toimii tällaisten luottojen vertaislainanvälittäjänä, niillä sen palveluksessa olevilla ja muutoin sen lukuun toimivilla henkilöillä, jotka osallistuvat luottojen myöntämiseen tai vertaislainanvälitykseen, on oltava luottotoimintaa koskeva riittävä tietämys ja pätevyys. Lisäksi henkilöillä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisina edellä tarkoitettut henkilöt toimivat, on oltava vastaava asiantuntemus. Luotonantajan on määriteltävä kirjallisesti ne henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset, joita se soveltaa toiminnassaan. Vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

17 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka kuluttajaluottojen tai asuntoyhteisöluottojen myöntämistä, vertaislainanvälitystä taikka kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevien neuvontapalvelujen tarjoamista harjoittaessaan on saanut tietää kuluttajan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja koskevan seikan tai liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa toisin säädetä.

21 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä ja rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 §:n 1 ja 4 momentin säännökset johdon velvoitteista;

22 §

Erityinen kielto-oikeus

Finanssivalvonnan on kiellettävä kuluttajaluottojen tarjoaminen, vertaislainanvälitys ja kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevien neuvontapalvelujen tarjoaminen, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Finanssivalvonnan on myös kiellettävä asiakasvarojen vastaanottaminen, jos asiakasvaroja vastaanotetaan ilman 11 §:n mukaisesti myönnettyä oikeutta tai jos luotonantaja tai vertaislainanvälittäjä on olosuhteissa tapahtuneen muutoksen johdosta tullut ilmeisen sopimattomaksi vastaanottamaan asiakasvaroja. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen tämän lain voimaantuloa ja ilmoituksen tekijä voidaan rekisteröidä luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin tämän lain tullessa voimaan. Finanssivalvonnalla on oikeus hakea rekisteri-ilmoituksen tekijän tällä lailla muutettavan lain 6 §:ssä tarkoitettua luotettavuutta koskevaa arviointia varten tarvittavat tiedot rikos- ja sakkorekisteristä ennen lain voimaantuloa.

Finanssivalvonnan on merkittävä tämän lain mukaan rekisteröintiä edellyttävää toimintaa harjoittava ja laissa säädetyt rekisteröinnin edellytykset täyttävä elinkeinonharjoittaja luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin viimeistään 20 päivänä marraskuuta 2026, jos rekisteri-ilmoitus tehdään viimeistään 20 päivänä toukokuuta 2026.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Jos luotonantaja tarjoaa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia neuvontapalveluja, sen tulee ilmoittaa siitä Finanssivalvonnalle kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitystä sekä tällaisiin luottoihin liittyvien neuvontapalvelujen tarjoamista.

Elinkeinonharjoittajiin, jotka välittävät luottoja kuluttajille, kun luoton myöntää jokin muu kuin kuluttajansuojalain 7 tai 7 a luvussa tarkoitettu luotonantaja (*vertaislaina*), sovelletaan kuitenkin tämän lain sijasta eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annettua lakia (186/2023).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kuluttajaluottojen välityksellä* muun kuin luotonantajan itsensä korvausta vastaan tekemää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottosopimusten esittelemistä tai tarjoamista kuluttajille, kuluttajien avustamista muutoin tällaisten luottosopimusten tekemisessä sekä tällaisten luottosopimusten tekemistä kuluttajien kanssa luotonantajan puolesta;

2) *neuvontapalvelulla* 1 kohdassa tarkoitettuun luottosopimukseen liittyvän henkilökohtaisen suosituksen antamista kuluttajalle;

3) *henkilöstöllä* luotonvälittäjän palveluksessa olevia tai muutoin tämän lukuun toimivia, jotka osallistuvat kuluttajaluottojen välitykseen, ja henkilöitä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisena ensiksi tarkoitetut henkilöt toimivat;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

4) *luotonvälittäjällä* elinkeinonharjoittajaa, joka on rekisteröity tämän lain mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välittäjäksi tai joka on 3 §:n 2 momentin mukaan rekisteröitymisvelvollisuuden ulkopuolella oleva kuluttajaluottojen välitystä harjoittava taho.

3 §

Oikeus välittää kuluttajaluottoja

Elinkeinonharjoittaja saa välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja vain, jos se on rekisteröity tämän lain mukaisesti kuluttajaluottojen välittäjäksi.

Rekisteröitymisvelvollisuutta koskevia 5—9 §:n säännöksiä ei sovelleta:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen;

3) kulutushyödykkeitä tarjoavaan elinkeinonharjoittajaan, joka on mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettu mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys, joka päätoimensa ohella välittää kuluttajaluottoja myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi.

4 §

Oikeus tarjota neuvontapalveluja

Elinkeinonharjoittaja saa tarjota kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja vain, jos se on rekisteröity tämän lain mukaisesti luotonvälittäjäksi, jos se on tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu taho tai jos se tarjoaa mainittuja palveluja satunnaisesti muun toimilupaa, rekisteröintiä tai ennakkollista hyväksyntää edellyttävän ammattitoiminnan yhteydessä. Luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän oikeudesta tarjota tällaisia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja säädetään eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetussa laissa (186/2023).

5 §

Välittäjärekisteri ja rekisteri-ilmoitus

Finanssivalvonta pitää rekisteriä luotonvälittäjistä.

Sen, joka aikoo välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja, on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

1) 8 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot;

2) selvitys 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, joiden luotettavuus tulee arvioitavaksi, jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö;

3) selvitys ilmoituksen tekijän koulutuksesta ja työkokemuksesta ja, jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, sama selvitys 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ylimpään johtoon kuuluvista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Ilmoituksen tekijän on Finanssivalvonnan pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

6 §

Rekisteröinnin edellytykset

Finanssivalvonnan on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä luotonvälittäjäksi, jos:

- 1) tällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) tämä ei ole konkurssissa ja, jos kyseessä on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) tämä on luotettava;
- 4) tällä sekä, jos kyseessä on oikeushenkilö, sen ylimpään johtoon kuuluvilla on luottotoimintaa koskeva riittävä tietämys ja pätevyys.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun ylimpään johtoon katsotaan kuuluvan toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, hallituksen jäsenet ja varajäsenet, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenet ja varajäsenet, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muut ylimpään johtoon kuuluvat.

Finanssivalvonta voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa kuluttajaluottojen välitystä toisen välikätenä.

Ilmoituksen tekijältä ja ylimmältä johdolta edellytettävästä luottotoiminnan asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Luotettavuus

Ilmoituksen tekijää ei pidetä 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa edellytetyllä tavalla luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton välittämään kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja tai toimimaan tällaista toimintaa harjoittavan yhteisön toimitusjohtajana tai hänen sijaisenaan, hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä, vastuunalaisena yhtiömiehenä taikka muussa ylimmässä johdossa, taikka jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan mainitunlaisessa tehtävässä.

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, vaatimus luotettavuudesta koskee toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 1 momentissa tarkoitettujen henkilön luotettavuuden selvittämiseksi. Finanssivalvonnan oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

8 §

Rekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Rekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

3) niiden henkilöiden, joiden luotettavuus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty, täydelliset nimet ja henkilötunnukset tai sen puuttuessa syntymäajat;

4) niiden henkilöiden, joiden luottotoiminnan tuntemus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty, täydelliset nimet ja henkilötunnukset tai sen puuttuessa syntymäajat;

5) rekisteröinnin päivämäärä;

6) tieto siitä, että ilmoituksen tekijä tarjoaa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja;

7) luotonvälittäjälle Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla määrätyt hallinnolliset seuraamukset sekä sellaiset kehotukset ja kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko;

8) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 17 §:ssä tarkoitettu kielto välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja ilman rekisteröintiä tai tarjota tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja 4 §:n vastaisesti. Tällainen tieto sekä tieto 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuista seuraamuksista, kehotuksista ja kielloista on poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona seuraamus tai kielto on määrätty. Tietoa rikosoikeudellisesta seuraamuksesta ei merkitä rekisteriin.

Luotonvälittäjän on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittyjen tietojensa muutoksista. Lisäksi luotonvälittäjän on ilmoitettava Finanssivalvonnalle toimintansa lopettamisesta.

9 §

Tietojen luovuttaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä.

Sen estämättä, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saa luovuttaa henkilötietoja tulosteena taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta tai luovuttaa ne muutoin sähköisessä muodossa. Henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina. Tieto henkilötunnuksesta saadaan kuitenkin luovuttaa tämän

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

lain nojalla vain, jos tieto annetaan tulosteena tai teknisenä tallenteena ja jos luovutuksensaajalla on oikeus henkilötunnuksen käsittelyyn tietosuojalain (1050/2018) 29 §:n tai muun lain nojalla.

Seuraavat rekisteriin merkityt tiedot Finanssivalvonnan on kuitenkin pidettävä yleisesti saatavilla sähköisen tietoverkon avulla:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan nimi sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

3) toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa nimi, hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimet, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenten ja varajäsenten nimet sekä vastuunalaisten yhtiömiesten nimet;

4) rekisteröinnin päivämäärä;

5) ilmoituksen tekijälle määrätyt julkiset varoitukset sekä sellaiset kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko.

10 §

Johdon velvoitteet

Luotonvälittäjän tai, jos luotonvälittäjä on oikeushenkilö, sen 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun ylimmän johdon on huolehdittava siitä, että toiminnassa noudatetaan hyvää luotonantotapaa ja että toimintaa muutoinkin harjoitetaan lainmukaisesti. Sen on lisäksi huolehdittava, että toimintaan osallistuvilla henkilöillä on tehtävässä riittävä ammattitaito.

Luotonvälittäjän on määriteltävä kirjallisesti ne henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset, joita se soveltaa toiminnassaan. Vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Asiakasvarat

Luotonvälittäjä ei saa vastaanottaa, pitää hallussa eikä välittää asiakkaalle kuuluvia varoja (*asiakasvarat*).

12 §

Luotonvälitykseen tai neuvontapalveluihin liittyvien asiakirjojen ja tietojen säilyttäminen

Ellei muualla laissa säädetä pidemmästä säilytysajasta, luotonvälittäjän on säilytettävä luotonvälitykseen ja neuvontapalveluihin liittyvät asiakirjat ja tiedot viiden vuoden ajan siitä, kun asiakassuhde on päättynyt. Palvelua koskevan erimielisyyden synnyttyä asiakirjat ja tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

13 §

Vaitiovelvollisuus

Joka kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välittäessään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotessaan on saanut tietää asiakkaansa tai jonkun muun taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, ellei se, jonka hyväksi vaitiovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai ellei laissa muuta säädetä.

14 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

15 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvussa.

16 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

17 §

Erityinen kiello-oikeus

Finanssivalvonnan on kiellettävä kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitys tai tällaisiin luottoihin liittyvien neuvontapalvelujen tarjoaminen, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta tai Finanssivalvonta katso, että tulisi saattaa arvioitavaksi, täyttääkö menettely 18 §:n 1 momentissa säädetyn rikoksen tunnusmerkistön. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

18 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan ilman rekisteröintiä harjoittaa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kuluttajaluottojen välitysr rikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Rangaistus 13 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Sitä, joka rikkoo 17 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta, jos uhkasakko on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu maksettavaksi.

19 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Finanssivalvonnan päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päätä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 5 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan jo 20 päivänä maaliskuuta 2026 sekä 6 ja 7 § 20 päivänä toukokuuta 2026.

21 §

Siirtymäsäännökset

Rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen tämän lain voimaantuloa ja ilmoituksen tekijä voidaan rekisteröidä luotonvälittäjärekisteriin tämän lain tullessa voimaan.

Finanssivalvonnan on merkittävä tämän lain mukaan rekisteröintiä edellyttävää toimintaa harjoittava ja laissa säädetty rekisteröinnin edellytykset täyttävä elinkeinonharjoittaja luotonvälittäjärekisteriin viimeistään 20 päivänä marraskuuta 2026, jos rekisteri-ilmoitus tehdään viimeistään 20 päivänä toukokuuta 2026.

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki

asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (852/2016) 5 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

5 §

Välittäjärekisteri ja rekisteri-ilmoitus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 2 §:n 2 momentin 2 kohdan b ja d alakohta, 13 §:n 1 momentin 2—4 kohta, 2 momentin 2 ja 3 kohta sekä 16 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta laissa 450/2023 ja 3 kohta laissa 694/2022, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

2 §

Yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltaiset viranomaiset

Yhteistyöasetuksen mukaisia toimivaltaisia viranomaisia kuluttaja-asiamiehen lisäksi ovat:

2) Finanssivalvonta siltä osin kuin se valvoo seuraavien direktiivien noudattamista, sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettaviksi tulevissa laeissa:

b) direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta rahoituspalveluja koskevien etäsovimusten osalta ja direktiivin 2002/65/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2673;

d) kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2225 (*kuluttajaluottodirektiivi*);

13 §

Seuraamusmaksu eräiden kuluttajansuojalain säännösten rikkomisesta

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö kuluttajansuojalain (38/1978):

2) 6 luvun 11 §:n säännöksiä ennakkotietojen antamisesta kotimyynnissä, 12 §:n säännöksiä ennakkotietojen antamisesta etämyynnissä, 12 a §:n säännöksiä kirjallisesta vahvistusmenettelystä puhelinmyynnissä, 12 b §:n säännöksiä tarjolla olevien maksutapojen esittämisestä verkossa, 12 c §:n säännöksiä kuluttajan henkilöllisyyden todentamisesta ja todentamista koskevien tietojen säilyttämisestä, 13 §:n säännöksiä tietojen vahvistamisesta, 14 a §:n säännöksiä peruuttamistoiminnosta, 17 §:n 2—4 momentin mukaisia suoritusten palauttamiseen liittyviä velvollisuuksia, tai 17 a §:n 1—3 momentin mukaisia velvollisuuksia kuluttajan peruuttaessa digitaalista sisältöä tai palvelua koskevan sopimuksen;

3) 6 a luvun 11 §:n 1 tai 2 momentin mukaista velvollisuutta toimittaa ennakkotiedot ja sopimusehdot kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla taikka 4 momentin mukaista velvollisuutta toimittaa ennakkotiedot ja sopimusehdot kuluttajille soveltuvassa ja saavutettavassa muodossa, 11 b §:n säännöksiä kirjallisesta vahvistusmenettelystä puhelinmyynnissä, 11 c §:n säännöksiä ennakkotietojen antamisesta sähköisesti, 12 a §:n säännöksiä peruuttamistoiminnosta, 16 §:n 2 momentin mukaisen velvollisuuden suorituksen palauttamiseen tai 18 a §:n mukaista kieltoa harhauttaa tai manipuloida kuluttajia verkkorajapinnoilla;

4) 7 luvun 12 a §:n mukaista kieltoa periä maksuja mainitussa luvussa edellytetyjen tietojen antamisesta, 13 §:n 2 momentin 1 kohdan a—i alakohdan säännöksiä hyvän luotonantotavan mukaisesta menettelystä luottoa markkinoitaessa, 1 a kohdan mukaista kieltoa markkinoida neuvontapalvelua siten, että markkinointi on omiaan hämärtämään kuluttajan ymmärrystä siitä, että kyseessä on luotonannosta erillinen palvelu, 3 kohdan mukaista kieltoa käyttää lisämaksullista tekstiviestipalvelua tai muuta vastaavaa viestipalvelua, 4 kohdan mukaista kieltoa

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

mainostaa luottoa kohdassa mainituin ehdoin tai 6 kohdan mukaisen velvollisuuden antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja ja tarjota kuluttajalle kohtuullisia maksujärjestelyjä luoton takaisinmaksun edistämiseksi, mainitun pykälän 4 momentin kieltoa järjestää henkilöstön palkitsemista koskevat järjestelmät siten, että ne estävät menettelemästä luotonannossa, luotonvälityksessä ja neuvontapalvelujen tarjonnassa hyvän luotonantavan mukaisesti, 13 a §:n säännöstä kytkeykaupan kiellosta, 13 c §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden määrittellä ja ylläpitää luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettävät menettelytavat tai 2 tai 3 momentin säännöksiä palkitsemista koskevista linjauksista, 14 §:n mukaisen velvollisuuden arvioida kuluttajan luottokelpoisuus, 15 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden todentaa luotonhakijan henkilöllisyys, 16 §:n mukaisen velvollisuuden säilyttää todentamista koskevat tiedot, 16 a §:n säännöksiä luoton myöntämisestä, 16 b §:n säännöksiä luottihakemuksen hylkäämisestä, 17 §:n ja sen 3 momentin nojalla annettuja säännöksiä luottosopimuksen tekemisestä, 17 a §:n säännöksiä luottokustannusten enimmäismäärästä, 17 b §:n säännöksiä maksuajan pidentämisestä perittävistä kuluista, 18 §:n kieltoa ottaa kuluttajalta juokseva sitoumus, 19 §:n mukaista varojen luovuttamisaikaa koskevaa rajoitusta, 24 §:n säännöksiä koron ja maksujen muutoksista, 30 §:n säännöksiä jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanomisesta, 48 §:n mukaisen velvollisuuden ilmoittaa valtuuksistaan, 48 a §:n mukaisen velvollisuuden huomioida kuluttajan olosuhteet luotonvälityksessä, 49 b §:n säännöksiä neuvontapalvelusta kuluttajalta perittävästä maksusta, 49 c §:n säännöksiä neuvontapalvelun suorittamisesta, 49 d §:n säännöksiä riippumattoman neuvonnan tarjoamisesta tai riippumattomana neuvojana toimimisesta ilmoittamisesta tai 49 e §:n ja sen nojalla annettuja säännöksiä luotonantajalta ja luotonvälittäjältä vaadittavasta asiantuntemuksesta;

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös elinkeinonharjoittajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta käyttää sopimusehtoa tai soveltaa käytäntöä, jolla poiketaan kuluttajien vahingoksi kuluttajansuojalain:

2) 6 a luvun 12 §:n 1 momentin mukaisesta oikeudesta peruuttaa rahoituspalvelun etämyyntiä koskeva sopimus tai 13 §:n mukaisesta liitännäissopimuksen sitomattomuudesta;

3) 7 luvun 13 §:n 2 momentin 3 a kohdan mukaisesta kiellosta periä kuluttajalta luoton hakemisesta maksuja ennen luottosopimuksen tekemistä, 13 b §:n säännöksistä luottotarjouksen ehtojen muuttamisesta ja vakuutustarjouksen voimassaolosta, 20 §:n 1 tai 2 momentin mukaisesta oikeudesta peruuttaa kuluttajaluottosopimus, 21 §:n 1 momentin mukaisesta liitännäissopimuksen sitomattomuudesta, 27 §:n ennen aikaista takaisinmaksua koskevista säännöksistä, 28 §:n säännöksistä luotonantajan oikeudesta saada korvaus ennen aikaisesta takaisinmaksusta, 32 §:n käyttöoikeuden lakkauttamista koskevista säännöksistä, 39 §:n 1 momentin mukaisesta oikeudesta saada luotonantajalta rahasuoritus myyjän tai palveluksen suorittajan sopimusrikkomuksen johdosta, 46 a §:n käyttelytiliin liittyvään luottosopimukseen perustuvan luoton käytön rajoittamista tai peruuttamista koskevista säännöksistä taikka 47 a §:n tili- tai luottorajan ylitystä koskevan mahdollisuuden rajoittamista tai peruuttamista koskevista säännöksistä;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

16 §

Seuraamusmaksu tietojen antamista koskevien säännösten rikkomisesta

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö kuluttajansuojalain:

3) 6 a luvun 5—10 §:n mukaisen velvollisuuden antaa ennakkotietoja rahoituspalveluiden tai rahoitusvälineiden etämyynissä, 10 a §:n säännöksiä riittävien selvitysten antamisesta, 10 b §:n mukaista velvollisuutta lähettää peruuttamisoikeutta koskeva muistutus tai 11 d §:n mukaisen tiedonantovelvollisuuden;

4) 7 luvun 7 a §:n mukaisen velvollisuuden antaa eräitä yleisiä tietoja tarjoamistaan luotoista, 8 §:n mukaisen velvollisuuden antaa tietoja kuluttajaluottojen mainonnassa, 8 a §:n ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisen velvollisuuden antaa varoitus kuluttajaluoton mainonnassa, 9 §:n ja sen 2 momentin nojalla annettujen säännösten mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja ennen luottosopimuksen tekemistä, 10 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisen velvollisuuden antaa ennakkotietoja puhelinmyynissä, 11 §:n mukaisen velvollisuuden ennen luottosopimuksen tekemistä annettavien tietojen tai luottosopimusluonnoksen toimittamisesta, 11 a §:n mukaisen velvollisuuden lähettää kuluttajalle peruuttamisoikeutta koskeva muistutus, 11 b §:n mukaisen velvollisuuden antaa tieto automatisoituun päätöksentekoon perustuvasta yksilöllisestä tarjouksesta, 13 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen velvollisuuden antaa kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä riittävät ja selkeät selvitykset, 23 §:n mukaisen velvollisuuden antaa kuluttajalle maksutta lyhennystaulukko, 23 a §:n mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja luottosopimusta muutettaessa, 25 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden ilmoittaa luottosopimuksen mukaisten oikeuksien tai itse luottosopimuksen siirtymisestä kolmannelle osapuolelle, 41 §:n ja sen 2 momentin nojalla annettujen säännösten mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja ennen maksujärjestelysopimuksen tekemistä, 42 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisen velvollisuuden antaa ennakkotietoja puhelimesta, 43 §:n mukaisen velvollisuuden ennen maksujärjestelysopimuksen tekemistä annettavien tietojen tai maksujärjestelysopimusluonnoksen toimittamisesta, 46 §:n mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen voimassaoloaikana, 47 §:n mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja käyttelytilisopimukseen sekä tili- tai luottorajan ylitykseen liittyen, 49 §:n velvollisuuden ilmoittaa luotonvälityksestä perittävästä maksusta taikka 49 a §:n mukaisen velvollisuuden antaa eräitä tietoja ennen neuvontapalvelun aloittamista tai neuvontapalvelua koskevan sopimuksen tekemistä;

Tämän lain 2 §:n 2 momentin 2 kohdan b alakohta, 13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, mainitun pykälän 2 momentin 2 kohta ja 16 §:n 1 momentin 3 kohta tulevat voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 2 momentin 2 kohdan d alakohta, 13 §:n 1 momentin 4 kohta, mainitun pykälän 2 momentin 3 kohta ja 16 §:n 1 momentin 4 kohta tulevat kuitenkin voimaan vasta 20 päivänä marraskuuta 2026.

6.

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annettuun lakiin (661/2012) uusi 6 a § seuraavasti:

6 a §

Kuluttaja-asiamiehen lainsäädännön valvontatehtävistä sekä eräistä muista Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttaja-asioista tiedottaminen

Kuluttaja-asiamies julkaisee tietoa tärkeimmistä päätöksistään, muista valvontatoimistaan, määräämistään kielloista, vireille panemistaan asioista tuomioistuimessa ja niiden johdosta annetuista tuomioistuimen ratkaisuista sopivalla tavalla sen jälkeen, kun niistä on ilmoitettu niiden kohteina oleville.

Julkaistavasta tiedosta saavat käydä ilmi valvontatehtävän kohteena olevan menettelyn tai lain rikkomisen luonne, siitä vastuussa oleva henkilö, sovelletut säännökset, asian käsittelyn tila sekä päätöksen tai ratkaisun lainvoimaisuus.

Kuluttaja-asiamies voi asian tärkeydestä huolimatta olla tiedottamatta 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä tai ratkaisusta osin tai kokonaan, jos julkaiseminen vaarantaisi meneillään olevan viranomaistutkinnan tai vakavasti vaarantaisi finanssi- tai muita markkinoita taikka jos siihen on muu näihin rinnastuva syy.

Kuluttaja-asiamies sekä Kilpailu- ja kuluttajavirastossa toimivat kuluttaja-asioita käsittelevät kuluttajaneuvonta, Euroopan kuluttajakeskus ja matkapakettien vakuusvalvonta voivat tehtäviinsä liittyvissä asioissa julkaista kuluttajille suunnattuja yksittäisiä henkilöitä nimeltä koskevia toimintaohjeita tai varoituksia ilman, että asiasta on ensin ilmoitettu niiden kohteina oleville, jos julkaiseminen on asian merkityksellisyyden tai nopean vaikutuksen vuoksi tärkeää.

Tässä pykälässä tarkoitettuja henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

vakuutusopimuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusopimuslain (543/1994) 5 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 238/2018,
muutetaan 5 a §:n 3 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 13 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 a §:n 3 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 238/2018 sekä 13 a §:n 1 momentti laissa 30/2005, sekä
lisätään lakiin uusi 5 e § seuraavasti:

5 a §

Tietojen toimittaminen pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, vakuutuksen hakijalle on pyynnöstä aina toimitettava ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot paperilla. Tietojen toimittamisesta ei saa periä maksua. Vakuutusten puhelinmyyntiin sovelletaan, mitä kuluttajansuojalain (38/1978) 6 a luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään.

5 e §

Luotonantajan edellyttämää vakuutusta koskevan tarjouksen voimassaolo

Luotonantajan kuluttajaluottoa varten edellyttämää vakuutusta koskevan tarjouksen voimassaoloajasta säädetään kuluttajansuojalain 7 luvun 13 b §:ssä.

6 §

Eräiden asiakirjojen antaminen

Vakuutusopimuksen tekemisen jälkeen vakuutuksenantajan on ilman aiheetonta viivytystä annettava vakuutuksenottajalle asiakirja, johon on merkitty sopimuksen keskeinen sisältö (*vakuutuskirja*), sekä vakuutusehdot.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

13 a §

Vakuutuksenottajan oikeus peruuttaa eläkevakuutus tai säästöhenkivakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus peruuttaa eläkevakuutus tai säästöhenkivakuutus ilmoittamalla siitä vakuutuksenantajalle kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vakuutuksenottaja on saanut tiedon vakuutushakemuksen tai tarjouksen hyväksymisestä. Peruuttamisaika ei kuitenkaan ala kuluu ennen kuin vakuutuksenottaja on saanut 6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat pysyvällä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 5 e § tulee kuitenkin voimaan vasta 20 päivänä marraskuuta 2026.

8.

Laki

vakuutusten tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (234/2018) 36 §:n 3 momentti,
muutetaan 71 §:n 1 momentin 1 kohta sekä
lisätään lakiin uusi 41 a § seuraavasti:

41 a §

Kuluttajan syöpätautidiagnooseja koskevia henkilötietoja koskevat rajoitukset kuluttajaluottoon liittyvässä vakuutuksessa

Jos kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvaa kuluttajaluottoa koskevan luottotarjouksen ehtona on, että kuluttaja ottaa luottosopimukseen liittyvän vakuutuksen, vakuutuksen tarjoamisessa ei saa käyttää kuluttajan syöpätautidiagnoosia koskevia henkilötietoja sen jälkeen, kun 15 vuotta on kulunut diagnoosia koskevan lääketieteellisen hoidon päättymisestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

71 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 30 §:n 1 momentin säännökset ammattimaisesta toiminnasta, 30 §:n 2 momentin säännökset asiakkaan edun vastaisesta palkitsemisesta, 32, 33, 36, 38, 48, 52 ja 57 §:n säännökset tietojen antamisesta ja tietojen antamisen tavasta, 34 §:n säännökset markkinoinnissa annettavien tietojen antamisesta, 35 ja 47 §:n säännökset asiakkaan vakuutustarpeen selvittämisestä, 37 §:n säännökset henkilökohtaisen suosituksen antamisesta, 39 ja 53 §:n säännökset tietojen toimittamisen tavasta, 40 ja 41 §:n säännökset kytkykaupan kiellosta ja yhdistetyistä tarjouksista, 41 a §:n säännökset kuluttajan syöpätauti-diagnooseja koskevia henkilötietoja koskevista rajoituksista kuluttajaluottoon liittyvässä vakuutuksessa, 42 §:n säännökset tuotehallintajärjestelmistä, 43 §:n säännökset toisen tuottaman vakuutuksen tarjoamiseksi tarvittavista järjestelmistä, 44 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden ehkäisemistä koskevista toiminta- ja hallintojärjestelmistä, 45 §:n säännökset toiminnasta eturistiriitatilanteissa, 46 §:n säännökset palveluiden laadun turvaamisesta kannustinten yhteydessä, 49 §:n säännökset asianmukaisuuden arvioinnista, 50 ja 51 §:n säännökset soveltuvuuden arvioinnista sekä vakuutusopimuslain 4 b §:n säännökset asiakkaan vakuutustarpeen selvittämisestä, 5 ja 5 a §:n, 5 c §:n 3 momentin ja 7 §:n säännökset tietojen ja asiakirjojen antamisesta ja niiden antamisen tavasta, 5 b §:n säännökset henkilökohtaisen suosituksen antamisesta, 5 c §:n 1 momentin säännökset asianmukaisuuden arvioinnista sekä 5 c §:n 2 momentin säännökset soveltuvuuden arvioinnista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 3 §:n ja 15 luvun 12 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 854/2016, sekä

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

lisätään 15 luvun 12 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 854/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

8 luku

Palkitseminen

3 §

Palkitsemisjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Palkitsemisjärjestelmistä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 13 §:n 4 momentissa ja 13 c §:n 2 ja 3 momentissa sekä 7 a luvun 10 §:n 2 ja 3 momentissa.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

12 a §

Ammatilliset vaatimukset

Luottolaitoksen palveluksessa olevilla ja muutoin luottolaitoksen lukuun toimivilla henkilöillä, jotka osallistuvat kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien luottojen myöntämiseen, on oltava luottotoimintaa koskeva riittävä tietämys ja pätevyys. Lisäksi henkilöillä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisina edellä tarkoitetut henkilöt toimivat, on oltava vastaava asiantuntemus. Luottolaitoksen on määriteltävä kirjallisesti ne henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset, joita se soveltaa toiminnassaan. Vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain (739/2022) 6 §:n 1 momentin 1 kohta, 10 §:n 3 momentti, 16 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 23 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 16 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 936/2025, sekä lisätään 11 §:ään uusi 2 momentti sekä 23 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Tiedot luotoista

Positiiviseen luottotietorekisteriin talletetaan 7—13 §:ssä tarkoitetut tiedot sopimuksen mukaan myönnetystä:

1) kuluttajansuojalain (38/1978) 7 tai 7 a luvun soveltamisalaan kuuluvasta kuluttajaluotosta sekä siihen mainitun lain 7 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentin mukaan rinnastuvasta luotosta, paitsi jos luotosta ei peritä korkoa tai muita maksuja;

10 §

Lyhennystiedot

Positiiviseen luottotietorekisteriin talletetaan jatkuvien luottojen osalta 1 momentissa säädetyn lisäksi 2 momentin 2—4 kohdassa tarkoitetut tiedot. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuina luottokustannuksina ei talleteta velallisen mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja.

11 §

Tiedot leasing-sopimuksista

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuina luottokustannuksina ei talleteta kuluttajan mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

16 §

Ilmoitusvelvollisuus

Velvollisuus tietojen ilmoittamiseen positiiviseen luottotietorekisteriin on kuluttajaluottojen ja niihin rinnastuvien luottojen osalta seuraavilla elinkeinonharjoittajilla (*ilmoitusvelvollinen*):

2) eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) mukaisesti rekisteriin merkityillä luotonantajilla ja luotonvälittäjillä, paitsi jos elinkeinonharjoittaja myöntää kuluttajaluottoja vain myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi.

23 §

Tiedon antaminen luonnolliselle henkilölle

Jos luonnollisen henkilön luottohakemus on hylätty positiivisesta luottotietorekisteristä saatujen tietojen perusteella, rekisteristä tietoja hankkineen on välittömästi päätöksen jälkeen ilmoitettava hänelle tällaisesta luottotiedon käytöstä, huomioon otetuista tietoryhmistä ja siitä, mistä rekisteristä tiedot ovat peräisin.

Rekisterinpitäjän on ilmoitettava kuluttajalle 12 §:ssä tarkoitetun tiedon tallettamisesta positiiviseen luottotietorekisteriin 30 päivän kuluessa tiedon tallettamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

luottotietolain 13 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottotietolain (527/2007) 13 §:n 5 momentti sekä 19 §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 331/2022, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

13 §

Maksuhäiriötiedot ja niitä täydentävät tiedot

Luonnolliselle henkilölle, jota koskeva 1 momentissa tarkoitettu tieto on ensimmäistä kertaa merkitty luottotietorekisteriin, on annettava tieto saatavan suorittamisen vaikutuksesta tiedon säilytysaikaan. Jos kyse on 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettusta tiedosta, on lisäksi jokaisesta merkinnästä annettava tieto 30 päivän kuluessa tiedon merkitsemisestä luottotietorekisteriin.

19 §

Henkilöluottotietojen luovuttamisen ja käyttämisen yleiset edellytykset

Luottotietorekisteristä henkilöluottotietoja hankkineen, joka hylkää luottohakemuksen 12 §:n 1 momentissa tai 13 §:ssä tarkoitettujen tietojen perusteella, on välittömästi päätöksen jälkeen ilmoitettava luonnolliselle henkilölle tällaisesta luottotiedon käytöstä, huomioon otetuista tietoryhmistä ja siitä, mistä luottotietorekisteristä tiedot ovat peräisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 43 kohta, 26 §:n 8 momentti, 27 §:n 5 momentti ja 45 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 43 kohta laissa 697/2024, 26 §:n 8 momentti laissa 184/2023, 27 §:n 5 momentti ja 45 §:n 1 momentti laissa 403/2024, sekä *lisätään* lain 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, ~~520/2016~~, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, ~~524/2021~~, 599/2021, 205/2022, 184/2023, 192/2023, 403/2024, 556/2024, 610/2024, 697/2024, 919/2024 ja 163/2025, uusi 44 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

43) eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoista ja kestävyYTEEN sidottuja joukkolainoista koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2631, jäljempänä *EU:n vihreitä joukkolainoista koskeva asetus*, 3 artiklassa tarkoitettuna eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskijaa ja 16 artiklassa tarkoitettuna eurooppalaisen vihreän joukkolainan alullepanijaa sekä 21 artiklassa tarkoitettuja mallipohjia käyttävää liikkeeseenlaskijaa näiden mallipohjien osalta;

44) sitä, joka on eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (/) 5 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan pitämään luotonvälittäjärekisteriin.

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettuna edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen, eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän rekisteröitymisen perumiseen sekä eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen luotonvälittäjän rekisteröitymisen perumiseen. Mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 ja 3 momentissa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa (151/2022) tarkoitettuna kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan sekä vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainahaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa tarkoitetun kiinnitysluottopankkitoiminnan rajoittamiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen luotonantajan, vertaislainanvälittäjän rekisteröinnin mukaisen toiminnan, eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen luotonvälittäjän ja EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa tarkoitetun liikkeeseenlaskijan, 13 alakohdassa tarkoitetun tarjoajan ja 5 artiklassa tarkoitetun kryptovarojen kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevan henkilön toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

45 §

Asiakkaansuojan valvontaa koskevien säännösten soveltamisala

Finanssivalvonta valvoo, että valvottavat, eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain mukaiset elinkeinonharjoittajat, asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjät, eräiden kuluttajaluottojen välittäjät, vakuutusentarjoajat sekä kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetun lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetut kryptovarapalvelun tarjoajat ja mainitussa momentissa tarkoitettujen omaisuusreferenssitokenien ja sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijat sekä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetut tarjoajat ja kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakevat henkilöt noudattavat niihin sovellettavia markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä sekä kuluttajan kannalta hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä asiakassuhteessa koskevia säännöksiä. Rahoitusvälineiden markkinointia koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään lisäksi arvopaperimarkkinalaissa, sijoituspalvelulaissa ja muualla laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 1 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain (1209/2023) 1 §:n 7 kohdan q alakohta ja 10 §:n 9, 10 ja 19 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 7 kohdan q alakohta ja 10 §:n 19 kohta laissa 164/2025, sekä

lisätään 1 §:n 7 kohtaan, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 404/2024 ja 164/2025, uusi r alakohta sekä 10 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 164/2025, uusi 20 kohta seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun ovat velvollisia suorittamaan:

7) seuraavat muut kuin 1—6 kohdassa tarkoitetut toimijat:

q) luotonostajista ja luotonhallinnoijista annetussa laissa tarkoitettu luotonostaja ja luotonostajan edustaja;

r) eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (/) 6 §:n mukaisesti rekisteröity kuluttajaluottojen välittäjä.

10 §

Muiden toimijoiden maksut

Muiden kuin 4—9 §:ssä tarkoitettujen toimijoiden maksut määräytyvät seuraavasti:

9) asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröidyn suomalaisen luotonvälittäjän osalta perusmaksu on 5 000 euroa;

10) asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun ulkomaisen luotonvälittäjän, jolla on Suomessa sivuliike, osalta perusmaksu on 1 500 euroa;

19) luotonostajista ja luotonhallinnoijista annetussa laissa tarkoitettujen luotonostajan ja luotonostajan edustajan osalta perusmaksu on 3 500 euroa;

20) eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröidyn luotonvälittäjän osalta perusmaksu on 5 000 euroa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

maksupalvelulain 27 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan maksupalvelulain (290/2010) 27 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

yleiseurooppalaisen yksilöllisen eläketuotteen tarjoamista ja jakelua koskevan Euroopan unionin asetuksen täydentämisestä annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan yleiseurooppalaisen yksilöllisen eläketuotteen tarjoamista ja jakelua koskevan Euroopan unionin asetuksen täydentämisestä annetun lain (213/2022) 3 §:n 1 momentin 3 kohta.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohta, sellaisena kuin se on laissa 187/2023, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

15) eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) soveltamisalaan kuuluvaan elinkeinonharjoittajaan, lukuun ottamatta elinkeinonharjoittajaa, joka myöntää kuluttajaluottoja vain myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

liikennevakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään liikennevakuutuslakiin (460/2016) uusi 4 b § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 b §

Kuluttajansuojalain soveltaminen

Liikennevakuutukseen sovelletaan kuluttajansuojalain (38/1978) 6 a luvun 18 a §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 27.11.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Hilikka Kemppi kesk
jäsen Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen